Jaargang 113. Vrijdag, 12 Mei 1854. No. 38.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

INSPECTIE VAN VERLOFGANGERS DER Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van al de MANSCHAPPEN der NATIONALE MILITIE, die zich met onbepaald Verlof in deze Gemeente bevinden, om het even tot welke Ligting zij behooren, en uit welke Provincie zij afkomstig zijn, met uitzondering van de hieronder vermelden, dat de **INSPECTIE** over die **VERLOFGANGERS** zal worden gehouden op MAANDAG den 15den Mei 1854, aanvang nemende des voormiddags te **negen uur.**

Dat, ten einde de Verlofgangers niet langer dan noodig op de Inspectie te doen verblijven, bepaald is, dat de bovenbedoelde Verlofgangers op den gemelden dag ter plaatse voornoemd zullen opkomen in de navolgende orde, te weten:

des voormiddags te *negen* uur degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters A, B, C en D;

te *tien* uur degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters E, F, G, H en I;

te *elf* uur degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters J, K, L, M, N en O;

te *twaalf* uur degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters P, R, S, T, V, W en Z.

Wordende diensvolgens de bedoelde Verlofgangers bij dezen gelast, om *precies* op het juiste, voor ieder hunner bepaalde uur bij het gebouw de Garnizoens Infirmerie alhier, present te zijn, gekleed in uniform en voorzien van alle zoodanige Kleeding- en Equipementstukken, als bij het vertrek van het Korps aan hen mogten zijn gelaten, alsmede van hunne Zakboekjes en van de Certificaten litt. H. H., welke zij van het Bestuur hunner Gemeente, tegen inhouding van hunnen Verlofpas, hebben bekomen; zullende door den Heer Kolonel, Militie-Commissaris in deze Provincie, een arrest van twee tot zes dagen worden opgelegd aan elken man, die zonder wettige en door den Burgemeester dezer Gemeente aangenomene redenen van de Inspectie mogt achterblijven.

Even als zulks vroeger plaats had, zullen de voorwendsels van onbekendheid met den tijd der Inspectie, of van geene afzonderlijke Citatie te hebben ontvangen, evenmin als van afwezigheid in beroeps-uitoefening, als wettige redenen voor het verzuimen der Inspectie worden gehouden, tenzij, in het laatste geval, de Verlofganger de vereischte toestemming daartoe verkregen en vooraf van zijne afwezigheid aan den Burgemeester behoorlijk kennis zal hebben gegeven, waaronder echter niet begrepen is het geval van vertrek naar buiten 's lands, als waaromtrent vergunning van hoogere Autoriteit wordt vereischt. Het wordt bij dezen aan de verlofhebbende Manschappen der Nationale Militie wel expresselijk herinnerd, dat door de Departementen van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog bepalingen zijn gemaakt ten aanzien van zoodanige Verlofgangers, die zich aan insubordinatie schuldig maken of hunne Kleeding- en Equipementstukken mogten hebben verwaarloosd, hoezeer zij met hun Korps hebben afgerekend, en dat dus ten aanzien van deze zal worden gehandeld, zoo als daarbij is voorgeschreven, ten einde de schuldigen in dezen te straffen.

Van deze Inspectie zijn uitgezonderd zoodanige VERLOFGANGERS der NATIONALE MILITIE van de ligting van **1854**, die zonder KLEEDING- en EQUIPEMENTSTUKKEN zich in deze Gemeente mogten bevinden, alsmede de VERLOFGANGERS behoorende tot de ligting van **1849.**

GRONINGEN, 4 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERIJK VAN MATEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de **HERIJK** der **INHOUDSMATEN**, zoo voor DROOGE WAREN als VOCHTEN, in deze Gemeente zal plaats hebben:

voor de Ingezetenen, wonende in de roode letters G, H, I, J, K, L en M, van den 15den tot den 19den Mei e.k.;

voor die in de letters N, O, P, Q, R en S, van den 22sten tot den 26sten Mei e.k., en

voor die in de letters T, U, V, W, X, Y en Z, van den 29sten Mei tot den 2den Junij e.k, telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

De Belanghebbenden worden ten ernstigsten gewaarschuwd om op de hier boven vastgestelde tijden hunne Maten ter Herijk aan te bieden, ten einde zich vrij te waren van de straffen, op hun verzuim ten deze bepaald bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13).

Wijders worden de Belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat de Maten, alsvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden schoongemaakt.

GRONINGEN, 1 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES te *ASSEN*.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat op de SECRETARIJ dezer Gemeente van heden af ter inzage is nedergelegd het **PROGRAMMA** van het **NEGENDE LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES**, dat op **Dingsdag den 27sten Junij e.k. en volgende dagen** te ***ASSEN*** zal worden gehouden.

GRONINGEN, 11 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Tijdingen uit Konstantinopel van den 30sten April berigten, dat lord *Raglan* aldaar met 15000 man Engelsche troepen is aangekomen. De kavallerie en artillerie werd verwacht. De aankomst van een gelijk getal Fransche troepen wordt te gemoet gezien. — De gecombineerde vloot bevindt zich voor Sebastopol en heeft eene divisie gedetacheerd naar Anapa en Redout-Kalé. Twaalf Russische schepen zijn bij Sebastopol buit gemaakt.

Een ongelukkig verschil was te Konstantinopel sinds eenige dagen gerezen tusschen den Franschen en den Engelschen gezant, die de Porte in dezen ondersteunt. Generaal *d'Hilliers* wenschte, dat de R. Kath. Grieken niet genoodzaakt zullen worden Turkije te verlaten, omdat zij zeker niet als vrienden der Russen zijn te beschouwen, en in Griekenland aan vervolgingen zouden blootstaan. De Porte meende evenwel met lord *Redcliffe*, dat men niet zulk eene algemeene uitzondering mag maken; dat indien men de R. Kath. Grieken uitzonderde, dit weder ongunstig zou werken op de R. Katholijken die zich in Griekenland bevinden, en dat men in elk geval het voorbeeld van Rusland niet mag volgen, om van den oorlog een' godsdienstkrijg te maken. Van beide zijden werden deze beweegredenen met zooveel kracht verdedigd, dat de sultan niet weinig verontrust was over de zaak.

Het *Journal de Constantinople* meldt intusschen dat het conflict betreffende de uitzetting der Katholijke Grieken uit den weg is geruimd; zij zullen persoonlijk verlof kunnen bekomen, om op Turksch grondgebied te blijven.

De jongste berigten van den Beneden-Donau melden, dat *Omer*-pacha een' koerier naar Konstantinopel heeft gezonden met de geruststellendste berigten; Silistria zoude volhouden tot de aankomst der hulptroepen, al kwamen deze eerst over 6 a 8 weken. Uit Varna zijn te Schumla genie-officieren, en personen tot verpleging aangekomen. De generaal *Schilder* bevond zich te Kalarasch, nadat hij de batterijen bij Silistria bestuurd en den 28sten een vuur van 12 uren tegen de vesting geopend had. De Russen hebben 150 kanonnen en mortieren en 17 batterijen tegen Silistria opgerigt.

Men verneemt uit Bucharest van den 2den dezer, dat de Turken in Klein-Wallachije eene zeer geruststellende proclamatie hebben uitgevaardigd. Niemand zal wegens staatkundige gevoelens vervolgd worden, terwijl ieder weder aan zijne gewone bezigheden kan gaan. Alles wat de Turken er gebruiken, zal betaald worden. [illegible] (of maïs ?) zijn er aan de armen rondgedeeld. — Er was bereids een gerucht in omloop, dat de Russen ook Groot-Wallachije ontruimen.

De Engelsche *Times* toont zich zeer tevreden met den uitslag van het bombardement te Odessa, welk feit dit blad gunstiger beschouwt, dan men op het eerste berigt daarvan verwachten kon. De aanval was bijzonder gerigt tegen de forten, batterijen en arsenalen, terwijl het in brand vliegen van twee kruidmagazijnen het beste bewijs is, dat het bombardement met kracht plaats heeft gehad. Twaalf Russische oorlogsschepen zijn in de haven gezonken, en tien Russische transportschepen, met allerlei voorraad aan boord, genomen, terwijl het grootste gedeelte der koopvaardijschepen gered en onzijdig en bijzonder eigendom gespaard werd. „De ramp van Sinope, — voegt dit blad er bij, — is niet langer ongestraft gebleven; de keizerlijke Russische vlag heeft haren verdienden smaad ontvangen, en de Czaar moest gedacht hebben, dat voor ieder schot, dat te Sinope gelost werd, eene bom in zijne eigen steden of vestingen teruggeworpen zou worden, en dat de ondergang, dien hij de Turken in de haven van Sinope wilde berokkenen, op hem verhaald zou worden, door de vernieling van elk Russisch oorlogsschip, dat het wagen dorst, van onder het geschut van Sebastopol te voorschijn te komen. Indien Odessa's handel voor een tijd lang geknakt is, zoo moet dit alleen aan den Czaar geweten worden, wiens staatkunde een' doodelijken slag aan zijn handel heeft toegebragt. De stad, die nog voor eenige maanden de stapelplaats van den graanhandel in de Zwarte zee was, is thans het centrum der militaire operatiën geworden." Het blad eindigt met de verklaring, „dat operatiën en blokkades tegen Odessa, Archangel en Riga oneindig meer nadeel toebrengen aan Rusland, dan het bezetten van twee vorstendommen, die toch reeds in eene halve onafhankelijkheid verkeerden, aan Turkije."

Volgens den Franschen *Moniteur* is verder het vuur alleen gerigt geweest op het militaire gedeelte der Russische stad en zal het de aandacht van Europa niet zijn ontgaan, dat het deel van Odessa, 't welk door den handelsstand wordt bewoond, is gespaard, even als de koopvaardij-vaartuigen en de onzijdige eigendommen.

Overigens logenstraft de *Moniteur* de geruchten die in omloop waren nopens eene poging tot ontscheping van troepen te Odessa, welke poging, naar men zeide, mislukt was. Verder meldt het blad, dat het verlies der vereenigde eskaders niet meer dan acht dooden en achttien gekwetsten bedroeg.

— De blokkade van Griekenland is door Turkije officiëel afgekondigd. De gezanten der Westersche mogendheden hebben verklaard, dat de scheepsbevelhebbers last hebben, om de 3 Russische oorlogsschepen te nemen, welke door de Grieken in Triëst zijn aangekocht en thans onder Grieksche vlag in Calamata, eene haven van Dalmatië, geankerd zijn.

Een Fransch stoomschip en eene Turksche divisie hebben bij Salonica drie schepen in den grond geboord, die niets dan Grieksche vrijwilligers, welke aan den opstand gingen deel nemen, aan boord hadden.

Volgens een berigt uit Athene, van den 2den dezer, zijn de Grieksche kamers ontbonden. De opstandelingen hebben allerwege de nederlaag geleden. In Epirus hebben de Turken het legerkamp bij Peta ingenomen. Thessalie is niet meer geblokkeerd. De expeditie naar Macedonie is mislukt. De Grieksche regering organiseert eene nieuwe poging, met geldelijke ondersteuning van Rusland ten bedrage van 1 millioen roebels.

— Men wil weten, dat de eerste operatiën der Oostzeevloot tegen Windau zullen worden gerigt. — Het Fransche eskader is te Binga aangekomen.

De vloot, onder bevel van den admiraal *Napier*, heeft Elfsnabben verlaten. Dat zij de vijandelijkheden zal aanvangen, wordt als onvermijdelijk beschouwd. De vloot is nog door twee Engelsche en een Fransch oorlog-schip (*Cumberland*, *Prince Regent* en *Austerlitz*) versterkt.

(*Laatste berigten.*) Van het tooneel des oorlogs aan den Donau, is weinig of geen nieuws. Men weet alleen, dat *Omer*-pacha op dit oogenblik bij Schumla, aan het hoofd van 80,000 man staat. Volgens telegrafische berigten uit Bucharest van den 2den Mei, zijn de Turken den 1sten Krajowa binnengerukt, waar zij door de inwoners zeer hartelijk werden ontvangen.

Tot dusverre wordt nog niet bevestigd, dat de Oostenrijkers Montenegro zijn binnengerukt, hoewel onderscheidene voorteekenen doen vermoeden, dat zij welhaast aan hunne bedreiging gevolg zullen geven.

— Prins *Napoleon* is den 30sten April te Gallipoli aangekomen.

— Onder de te Parijs in omloop zijnde geruchten behoort, dat sedert eenige dagen uit Oostenrijk minder gunstige tijdingen ontvangen zijn; dit erkennen zelfs personen, die met de regering in verband staan.

— Luidens tijdingen uit Athene van den 2den Mei hadden de insurgenten in de omstreken van Tricala en Roditza eenig voordeel behaald. Men klaagde over het toenemen der zeeroovers.

— Berigten uit Triëst van gisteren den 10den Mei deelen mede, dat volgens berigten uit Bombay, Buchara en Khiwa een verbond met Perzië aangegaan hadden. In China hadden de keizerlijke troepen wederom eene nederlaag geleden.

Eene Russische flotille heeft den 18den Maart Manilli verlaten, met bestemming naar Batavia.

ITALIE.

De officiële *Gazzeta di Milano* van den 24sten April maakt de keizerlijke verordening bekend, waarbij de staat van beleg in het geheele Lombardo-Venetiaansche koningrijk van den 1sten Mei af wordt opgeheven. Van dien dag af zullen alle burgerlijke en regterlijke autoriteiten en hare ambtsverrigtingen weder aanvaarden.

— Bij besluit van den veldmaarschalk *Radetsky* is te Milaan het beslag opgeheven, dat op de goederen van 160 uitgewekenen gelegd was.

DUITSCHLAND.

Als een bewijs, dat de Pruissische regering geenzins gerust is omtrent het behoud van hare strikte onzijdigheid, beschouwt men de omstandigheid, dat, tegen de gewoonte aan, tot dus verre in dezen staat de promotiën bij het leger nog niet zijn uitgevaardigd. In geval namelijk, zoo redeneert men, Pruissen in den oorlog gewikkeld werd, zouden noodzakelijker wijze de bejaarde officieren, welke wegens den voortdurenden vrede in de kaders van het leger behouden waren, moeten vervangen worden door jongere en meer krachtige officieren. Het op pensioen stellen van de bejaarde officieren zoude eene buitengewone uitgaaf aan de schatkist veroorzaken, welke men zoo lang mogelijk wil vermijden.

— Bij de in de eerste dagen dezer maand te Rudesheim, Ingelheim en Geisenheim gehouden wijnveilingen heeft men zeer hooge prijzen bedongen. Enkele stukken werden met *f* 3000 betaald en sommige zelfs er niet voor afgegeven.

— Een op een afstand van 400 schreden van de stad Radeberg gelegen kruidmagazijn is Zaturdag in de lucht gesprongen en is een persoon, die daarin werkzaam was, bij de ontploffing omgekomen.

— De nieuwe Oostenrijksche leening, ten bedrage van 35 millioen florijnen, is deels te Frankfort deels te Amsterdam opengesteld (10 millioen fl. te Frankfort en 25 te Amsterdam).

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 9 Mei.

De minister van financiën heeft heden in de zitting van het Parlement medegedeeld, dat de zes millioen, benoodigd tot het voeren van den oorlog, zullen gevonden worden door verdubbeling van den *income-tax* bij het einde des jaars; door de heffing eener belasting op spiritualia in Schotland, Ierland en op Malta, en door het uitstellen der invoering van de vermindering der regten op de suiker.

— De regering heeft aan de gevangen genomen Russische matrozen vergunning verleend om dienst te nemen op Engelsche koopvaardijschepen, onder beding, dat deze niet noordwaarts van het Engelsche kanaal of oostwaarts van Gibraltar zijn bestemd.

Omstreeks 300 gepensioneerde militairen zullen naar Turkije gezonden worden voor de dienst in de hospitalen.

— De kapitein *Kolling*, van het Russische schip *Catherine Charlotte*, die op de Engelsche korvet *Cruiser* was overgebragt, heeft zich den 28sten April in zee geworpen; ofschoon spoedig weder opgevischt, is hij kort daarna overleden.

— Een der bij Malta uit Engeland aangekomen transportschepen heeft zooveel slecht weder gehad, dat twintig paarden het leven verloren en anderen gekwetst werden. Aan boord van een ander is brand ontstaan, ten gevolge waarvan men 60.000 patronen in zee heeft moeten werpen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Mei.

De Keizer verlangt, dat de keizerlijke gardé binnen 8 maanden geheel georganiseerd is. Ook wil men, dat zij zoodanig ingerigt zal worden, dat zij 40,000 man bedraagt.

Het besluit tot de oprigting van deze wacht heeft overigens veel opziens gebaard. Ook de commissie voor de begrooting heeft dienaangaande ophelderingen gevraagd, voor zoover deze zaak de begrooting betrof.

— Graaf *Lazareff*, Russisch onderdaan, aan wien vergunning was verleend in Frankrijk te blijven, werd in hechtenis genomen, doch is weder ontslagen. De zaak was van weinig belang, en bepaalde zich alleen tot het bezigen van eenige onvoorzigtige uitdrukkingen. Hij is naar Straatsburg opgezonden.

— Bij de directie der artillerie zijn thans de vereischte bevelen uitgevaardigd om een vijftigtal stukken belegerings-geschut in gereedheid te brengen en in Marseille te vereenigen, ten einde ter gelegener tijd naar Konstantinopel te worden overgebragt. — Al deze maatregelen zullen nog veel gelds vorderen en men spreekt ook reeds van eene nieuwe aanzienlijke geldleening.

— Het gerucht was verspreid dat graaf *Montalembert* zou zijn in hechtenis genomen; dit is echter onwaar; wel is in verzekerde bewaring gesteld dr. *Carrière*, geneesheer van den graaf *van Chambord*, bij wien eene allernaauwkeurigste huiszoeking is bewerkstelligd.

— Den 7den Mei 1717 kwam Czaar *Peter de Groote* te Parijs, om al het schoone en wonderbaarlijke in die stad te zien; 137 jaren later, op denzelfden dag, den 7den Mei 1854, bevindt zich de Fransche vloot op weg naar Petersburg, om aan *Peter's* opvolger, *Nikolaas*, een tegenbezoek te brengen, doch met de ontbrande lont van haar geschut.

— Te Marseille is door het ministerie van oorlog eene overeenkomst gesloten voor het vervoer naar Gallipoli van 12,000 ossen.

— In de belangrijke *Souvenirs* van den heer *Villemain*, vindt men o. a. de beginselen ontwikkeld, door Keizer *Napoleon I* tot grondslag van zijnen veldtogt in 1812 gelegd. Daaruit blijkt dat hij voornemens was, met tweeduizend vuurmonden en vijfmaal honderdduizend man, Keizer *Alexander* Moskou te ontnemen en hem naar Azië terug te drijven, en dat hij Polen wel in beweging wilde brengen, maar geenszins dat land zijne onafhankelijkheid hergeven; „want," zeide *Napoleon*, „ik acht de Polen in het oorlogsveld, het is een moedig volk, maar van hunne beraadslagende vergaderingen, hunne landdagen, waar zij met uitgetogen sabels te paard zitten, wil ik niets weten. Terwijl ik den oorlog aanwend om de onafhankelijkheid van het Westen te verzekeren, moet ik zorg dragen dat hij niet aanwakkert wat ik door vroegere oorlogen onderdrukt heb, den geest der revolutionaire vrijheid."

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Mei.

Alhier is een persoon gearresteerd, wiens uitlevering door de Nederlandsche regering is gevraagd. Hij is beschuldigd van bedriegelijke bankbreuk.

Van den 9den. In de zitting van de koninklijke akademie, klasse letterkunde, van gisteren, werd onder anderen verslag uitgebragt over de beide ingekomene antwoorden, op de prijsvraag over het leven en de werken van *Erasmus*, in betrekking tot Belgie. De in het Fransch geschrevene verhandeling werd de uitgeloofde prijs waardig gekeurd, maar bij de opening van het naambriefje, vond men alleen daarin de initiales E. R De schrijver wordt uitgenoodigd zijn naam bekend te maken.

Het antwoord op de vraag: welken invloed heeft Belgie uitgeoefend op de vereenigde provincien, uit het oogpunt van staatkunde, handel, kunsten en wetenschappen, sedert de abdicatie van *Karel V* tot op het einde van de 18de eeuw, werd insgelijks bekroond. De schrijver van deze verhandeling was de heer *V. Gaillard*, van Gent.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag den 8sten Mei.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet op het pensioneren van werklieden op 's Rijks-inrigtingen voortgezet. Art. 4, inhoudende: »Vervolging wegens misdaad schorst het verleenen van pensioen. Veroordeeling tot lijf- of onteerende straf doet de aanspraak vervallen." is met 29 tegen 19 stemmen verworpen.

Nadat ook de volgende artikelen, tot en met 29, waren aangenomen, heeft de heer *de Kempenaer*, bij de 4de afdeeling (*algemeene bepalingen*) een art. voorgesteld, tot vervanging van het verworpen art. 4, 't welk wordt aangenomen, met 31 tegen 20 stemmen.

Daarna heeft de heer *de Kempenaer* een uitvoerig rapport uitgebragt over het verslag van het armwezen over den jare 1851.

Dit verslag zal worden gedrukt, en in eene volgende zitting zal over de conclusie van hetzelve beraadslaagd worden.

Vervolgens is beraadslaagd over het ontwerp van wet, strekkende tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1851, en is dit ontwerp, nadat de heeren *van Goltstein*, *van Eck*, *van Hoëvell*, *van Bosse* en de minister van koloniën daarover het woord gevoerd hadden, met algemeene (50) stemmen aangenomen.

Nadat de commissie voor de verzoekschriften onderscheidene rapporten had uitgebragt, is de vergadering gescheiden tot aanst. Woensdag, zijnde alsdan aan de orde van den dag gesteld de

beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling van het armbestuur.

(In deze zitting zijn ingekomen vier adressen houdende bezwaren tegen de voordragt tot wijziging der wetten betreffende den accijns op het gemaal, waaronder van *P. G. Wildeveld* en andere korenmolenaars in Groningen; *H. W. Dijkhuizen* en andere korenmolenaars in het distrikt Winschoten; en *E. R. Welt* en andere korenmolenaars in Groningen.)

In de zitting van den 6den dezer zijn bij de Kamer ingekomen een adres van *G. A. Mensinga* en andere ingezetenen en kiezers uit het kiesdistrikt Appingedam, houdende in verband tot de voorgestelde wijzigingen in de wetten op het gemaal, aandrang op afschaffing van dien accijns; een gelijkluidend adres van *T. Hommes* en andere ingezetenen en kiezers uit hetzelfde distrikt; en een gelijkluidend adres van *J. A. Zuidema* en andere ingezetenen en kiezers te Noordbroek, terwijl de heer *van Deinse*, voorzitter der commissie voor de verzoekschriften, het volgende verslag uitbrengt:

In handen uwer commissie tot de verzoekschriften is gesteld het verzoekschrift van *E. T. Hardenberg*, rustend schoolonderwijzer te Stadskanaal, *A. H. Veenhuizen*, Evangeliedienaar, *A. L. Wolters*, verveener, *D Smitjer*, stoffen-verwer en *H. F. Knigge*, verveener, mede aldaar woonachtig, te kennen gevende, dat zij nu twee jaren geleden zich met andere ingezetenen vereenigd hebben tot het oprigten eener bijzondere school der eerste klasse te Stadskanaal, om hunne kinderen eene met hunne overtuiging strookende godsdienstige opvoeding te doen geven, en zich daartoe hebben vervoegd, om de noodige autorisatie te bekomen, bij burgemeester en wethouders der gemeente Onstwedde;

zij geven de bezwaren en teleurstellingen, die zij sedert dien tijd tot op heden, zonder eenig gunstig gevolg zoo bij burgemeester en wethouders voornoemd als bij Gedeputeerde Staten der provincie Groningen ontmoet hebben, breedvoerig op bij gemeld adres, en beroepen zich op vele bescheiden, daarbij zoo in originali als kopijelijk overgelegd. Zij verzoeken eerbiedig en dringend, dat deze vergadering hunne adressen en statuten met de daarop ingekomene antwoorden gelieve te onderzoeken, dat hun regt moge geschieden naar de wet en de bescherming worde verleend tegen willekeurige handelingen van plaatselijke en gewestelijke autoriteiten, ten einde zij niet langer verstoken blijven van de vervulling hunner dierbaarste wenschen, eene Christelijke opvoeding en onderwijs voor hunne kinderen.

De commissie adviseert om dit verzoekschrift met de bijlagen ter griffie neder te leggen, ter inzage der leden. — Aangenomen.

De comm. van rapporteurs voor het wets-ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering van Neêrl. Indië, bestaande uit de heeren *Stolte*, *van Hoëvell*, *Godefroi*, *Gevers van Endegeest* en *Baud*, heeft haar verslag uitgegeven. Dit uitvoerige stuk, 25 bladen druks bevattende, is vergezeld van eene nota van den heer *Storm van 's Gravesande*, betreffende de vraag, of de kommandant van het O. I. leger behoort te staan onder de bevelen van den gouverneur-generaal.

De commissie van rapporteurs der Tweede Kamer voor de bijdrage voor het uitwateringskanaal van Grave naar den Amer heeft haar voorloopig verslag uitgebragt. Door vele leden zijn eenige bedenkingen geopperd, zoo ten opzigte der bevoegdheid van de Prov. Staten van N. Brabant, om in de inrigtingen en reglementen der waterschappen veranderingen te maken, als over de al of niet volstrekte noodzakelijkheid tot die waterafleiding. Men meende in eenen beteren toestand van het kleine Maasje, door den ingenieur *Fijnje* voorgesteld, genoegzamen waarborg te vinden voor eene gewenschte verbetering, en bovenal op min kostbare wijze tot het gewenschte doel te kunnen geraken. In het algemeen was men het *niet eens*, of het te ondernemen werk wel in het *algemeen belang* kon geacht worden; dit betwijfelende, kon men zich dan ook niet vereenigen met het denkbeeld, om een zoo belangrijk subsidie van een millioen voor een lokaal werk toe te staan. Van overgroot belang beschouwden vele leden het verband van dit kanaal met het stelsel van verdediging. 's Hertogenbosch, als eene vesting, kon daardoor veel van deszelfs sterkte verliezen, wanneer de gelegenheid werd afgesneden om de omstreken te inunderen.

's GRAVENHAGE, 8 Mei.

Naar men verneemt, zal er van eene zijde, tegenoversteld aan die, waarvan de adressen tegen het beroep van ds. *Zaalberg* zijn uitgegaan, een eerbiedig verzoek worden gerigt aan het provinciaal kerkbestuur, om in deze zaak eene spoedige beslissing te nemen, wat zoowel in het belang der 's Gravenhaagsche gemeente als van den predikant zelven allezins wenschelijk is.

— In de residentie is aangekomen en aan het hôtel *Bellevue* afgestapt de heer *A. A. Humphreys*, kapitein-ingenieur van de topographie in Noord-Amerika. Deze heer is door zijn gouvernement met eene bijzondere zending herwaarts gezonden, om hier te lande over de topographie te handelen.

AMSTERDAM, 9 Mei.

Ingevolge verzoek van den heer officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Haarlem, is nader medegedeeld, dat z. ed. achtb. in zake van jhr. *M. Salvador* niet heeft gerequireerd éene boete van *f* 1500, maar eene van *f* 1500 wegens lasterlijke denunciatie krachtens art. 373 C. P., en eene van *f* 1000 wegens laster volgens de laatste zinsnede van art. 371 C. P.

— Het 5de maandberigt van et Nederl. zendelinggenootschap brengt de tijding, dat het Amerikaansche zendelinggenootschap zijn' arbeid op de Sandwich-eilanden als voltooid mag beschouwen en die eilanden niet meer als een zijner zendingen beschouwt, *want daar zijn geene Heidenen meer!*

Van den 10*den*. Wij vernemen, dat Z. M. aan den waardigen voorzitter der arrondissements-regtbank alhier, den heer mr. *M. C. van Hall*, de insignia van ridder der Eikenkroon met de Ster, door den commissaris des Konings heeft doen ter hand stellen.

— De heer *Ch. Quaedvlieg*, van Valkenburg, heeft te Rome den prijs behaald bij den grooten wedstrijd in de schilderkunst.

— De Engelsche dagbladen berigten, dat de policie te Londen er in geslaagd is *M. Hartog* op te sporen, die te Antwerpen eene aanzienlijke som (*f* 50 a *f* 80.000) had ontvreemd, ten nadeele van het bankiershuis *de Cock*. Het hoofd van laatstgenoemd huis werd terstond met den telegraaf uit Antwerpen ontboden en nadat ook, op aanzoek van den Nederlandschen consul, regterlijk bevel tot aanhouding was verleend, werd *M. Hartog* gevat en de ontvreemde som bij hem gevonden. De heer *de Cock* verleende aan de twee policie-commissarissen, die zich in deze onderscheiden hadden, ieder 100 guinea's.

LEIDEN, 9 Mei.

De hoogleeraar *A. H. van der Boon Mesch* viert heden zijn 25-jarig professoraat in de scheikunde aan deze hoogeschool. Van verschillende kanten ontving hij bewijzen van hartelijke deelneming in dezen voor hem zoo heugelijken dag. Onder meerdere vereerde geschenken werd, namens de h.h. studenten in de philosophie en medicijnen, door eene commissie een fraai geschenk in zilver aangeboden, ter blijvende herinnering aan deze plegtige gelegenheid.

LEEUWARDEN, 8 Mei.

Op nieuw zijn 62 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 10,727 runderen.

— In de buitengewone vergadering der Provinciale Staten van Friesland van heden was aan de orde de behandeling van het rapport der gemengde commissie uit de Staten van Friesland en Groningen, nopens de bedijking der Lauwerzee, naar het door de rijkscommissie ontworpen plan.

De heer *van Eijsinga* kan zich met het voorstel der meerderheid niet vereenigen, daar het plan meer den naam verdient van plan tot afsluiting van het Reitdiep, dan wel tot indijking der Lauwerzee, en dat wel, meer op kosten der provincie Friesland; want wordt het uitgevoerd, dan zal Groningen een voortreffelijk scheepskanaal erlangen en aanzienlijk worden gebaat, Friesland integendeel weinig daarbij winnen; *haar* waterstaat zal er niet door worden verbeterd, *hare* scheepvaart zal er geen voordeel bij hebben.

De heer *v. d. Veen* is ook tegen het voorstel der meerderheid; hij acht de aanname daarvan voor de provincie Friesland niet wenschelijk: 1) in het belang van den waterstaat, 2) wegens de onzekerheid van de uitvoering, en 3) wegens de baten der onderneming.

De heer *de Haan* acht de grootsche taak, om eene uitgestrektheid van ruim 4000 bunders vruchtbaren grond aan de zee te ontwoekeren, voor niet onmogelijk en de uitvoering er van zeer wenschelijk. Hij is tot de overtuiging gekomen, dat Friesland bij de voorgestelde indijking groot belang heeft, schoon dat belang voor Groningen aanzienlijk grooter moge zijn. Maar — zegt spr. — zal men hierom het geheele plan laten varen? Zal men toezien dat Groningen zoovele vruchtbare gronden zal aanwinnen en voor Friesland geene pogingen daartoe aanwenden? Spr. zou het echter wenschelijk achten, dat de aanwinning van land wierd overgelaten aan eene onderneming door de vermeende eigenaren der buitengronden.

De heer *Klaasesz* is voor de conclusie van het rapport en bestrijdt in het breede de aangevoerde bezwaren met betrekking tot den waterafvoer van Friesland.

De heer *Klugkist Hegge* kan zich met het voorstel, gelijk het ligt, niet geheel vereenigen; evenwel zou hij het jammer achten, zoo door eene afstemming de wenschelijke indijking der Lauwerzee werd verijdeld. Hij stelt daarom als amendement voor: dat de vergadering zich vereenige met het door de staatscommissie ontworpen plan, tot eene gedeeltelijke inpoldering der Lauwerzee, enz., in zooverre betreft de bedijking en den waterafvoer voor de provinciën Groningen en Friesland; intusschen, dat de vergadering zich niet vereenige met het voorstel nopens de baten der onderneming.

De heer *M. Kingsma* acht het wenschelijk, dat de nevenbezwaren (die ook twee leden der commissie tegen de conclusie hebben doen zijn) worden uit den weg geruimd en hiertoe blijft z.i. nog de weg geopend. Hij erkent voorts dat het voordeel, met het oog op de verbeterde scheepvaart, voor Groningen grooter zal zijn dan voor Friesland, doch meent dat, wanneer eenmaal de groote waterweg van de Dockumer nieuwe zijlen af tot Harlingen in zee, gereed zal zijn, ook Friesland geen gering voordeel eener verbeterde scheepvaart zal genieten.

In stemming gebragt wordt de algemeene strekking van het rapport, waarbij, behoudens eenige wijzigingen, het door de rijkscommissie voorgestelde plan, wordt goedgekeurd, met 24 tegen 10 stemmen *verworpen*.

(*Tegen*, de heeren: *Quaestius*, *J. Albarda*, *Bergsma*, *Rengers*, *Evers*, *v. Teijens*, *de With*, *Stienstra*, *Salverda*, *v. Beijma*, *v. d. Kooi*, *v. Eijsinga*, *Brandenburg*, *B. Albarda*, *v. d. Slooten*, *v. d. Veen*, *Telting*, *de Haan*, *Wouters*, *Rinia v. Nauta*, *Lijcklama à Nijeholt*, *van Heemstra*, *Vegelin*, *v. Claerbergen* en *Hengst*.

De heer *B. Albarda* stelt, in overeenstemming met dit besluit, voor te verklaren, „ dat de Staten van Friesland zich „ *niet* hebben kunnen vereenigen met het onderwerpelijke „ plan, zelfs niet al werden daarin de voorgestelde wijzigin„ gen gebragt, en zij de ten uitvoerlegging van dat plan voor „ hunne provincie *niet* wenschelijk achten, en voorts Gedepu„ teerde Staten te verzoeken, van dit besluit aan den minister „ van binnenlandsche zaken mededeeling te doen."

Aangenomen met 19 tegen 5 stemmen. (*Tegen*, de heeren *Klugkist Hesse*, *Vegelin v. Claerbergen*, *de Boer*, *Breuning*, *Wassenaar*, *Brunger*, *Sijbenga*, *M. Kingma*, *Klaasesz*, *Mellema*, *v. d. Kooi*, *Rengers*, *Brandenburg*, *v. Slooten* en *Wouda*).

— Men verneemt dat door den gemeenteraad van Dockum besloten is tot de oprigting van een beursgebouw, en wel door vertimmering van de stadswaag. Zijn wij wel onderrigt, dan begint de aanvoer van boter aan genoemde waag aanzienlijk toe te nemen.

ASSEN, 8 Mei.

De bevolking van het vereenigd huis van arrest en justitie alhier is thans tot 81 geklommen. Ten gevolge dier overbevolking heeft men reeds tot de overbrenging van eenige gevangenen naar de gevangenis te Appingedam moeten besluiten.

MEPPEL, 8 Mei.

Ook ter dezer stede zal men eene konijnen-fokkerij oprigten. De heer *J. Oosterveen*, *R.z.*, die zulks ondernemen zal, heeft daartoe reeds onderscheidene konijnen ontvangen.

Door de afdeeling der maatschappij van landbouw, te *Hoogeveen* gevestigd, is onlangs eene premie uitgeloofd ter aanmoediging voor de aanfokking van het Belgische konijnenras. Naar men zegt, hebben de regenten van het armen-werkhuis aldaar het plan die premie te verdienen, en de aanfokking der Belgische konijnen op eene eenigzins groote schaal te beproeven.

GRONINGEN, 11 Mei.

De herwaarts beroepen predikant ds. W. L. F. MOLTZER, te *Waalwijk*, heeft dat beroep in ernstig beraad genomen.

— Aan de vereeniging tot daarstelling van een kanaal van Assen naar Groningen is op hun verzoek door Z. Maj. vergunning verleend, om aan dat kanaal den naam van *Noord-Willemsvaart* te geven.

— Bij Koninklijk besluit van den 4den Mei is aan W. ROOSINGH, gewezen adjunct-commies der 1ste klasse bij de provinciale griffie van Groningen, verleend een pensioen ten laste van den Staat, ten bedrage van *f* 726 's jaars.

— Bij besluit van den minister van binnenl. zaken van den 8sten dezer is, na gehoord rapport van den inspecteur van den waterstaat en op de voordragt door dezen gedaan, goedgevonden 1) aan den waarnemenden hoofd-ingenieur in het 3de distrikt (Drenthe) tijdelijk en met behoud zijner tegenwoordige betrekking, op te dragen de dienst van den hoofd-ingenieur van den waterstaat van het 1ste distrikt (Groningen), te rekenen van den 15den dezer maand; 2) den hoofd-ingenieur van het 1ste distrikt te gelasten zijne dienst, te rekenen van den 15den dezer, over te geven en over te dragen aan den waarnemenden hoofd-ingenieur voornoemd; 3) den inspecteur van den waterstaat in de tweede inspectie uit te noodigen den adspirant ingenieur F. BLECKMAN zoodra mogelijk te stellen ter beschikking van den waarnemenden hoofd-ingenieur voornoemd, ten einde hem persoonlijk ten dienste te staan voor de dienst in het 3de en 1ste distrikt, en 4) gemelden waarnemenden hoofdingenieur uit te noodigen gezegden adspirant-ingenieur bij diens aankomst te Assen tijdelijk in dienst te stellen.

Verder heeft de minister van binnenl. zaken, beschikkende op een adres van den ingenieur van den waterstaat N. J. VAN DER LEE, om niet te worden overgeplaatst naar Deventer in het 4de district, afwijzend beschikt.

— De heer G. J. WEIJLAND is erkend als vice-consul van Spanje te Groningen.

— Gisteren zijn de miliciens dezer provincie, behoorende tot de ligting van 1853, welke zich in reserve bevonden, ingevolge koninklijk besluit van den 21sten Maart l.l., in werkelijke dienst gesteld, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden. De overgifte door den commissaris des Konings aan den generaal-majoor, belast met het prov. kommando in Friesland, Groningen en Drenthe, heeft in het gewoon lokaal in de garnizoens-infirmerie alhier, ten getale van 419, met de meeste orde plaats gehad.

— Gisteren morgen is alhier gevankelijk binnengebragt een persoon, oud ongeveer 40 jaren, verdacht van een afschuwelijken moord, op gisteren na voorafgegane verregaande mishandeling gepleegd op een meisje van ongeveer 15 jaren, te *Zevenhuizen*, gemeente *Leek*. Gisteren namiddag heeft de justitie zich derwaarts begeven, om op de plaats zelve onderzoek te doen. Door de regtbank is alhier intusschen bereids tegen genoemden persoon regtsingang verleend met bevel tot gevangenneming en is hij dien ten gevolge in verzekerde bewaring genomen.

— Dingsdag middag had zekere HENDRIK MULDER, van beroep metselaarsknecht, wonende in de Violettensteeg, terwijl hij bezig was aan een gebouw te werken, het ongeluk van eenen steiger te vallen, en onderscheidene wonden en kneuzingen te bekomen. Hij is vader van vier kinderen en wordt verpleegd in het Akademisch hospitaal.

— Den 6den Mei j.l. is te *Oude Pekela*, van de werf van den scheepsbouwer J. DRENTH, met het beste gevolg te water gelaten het nieuwe schoonerschip *de Maasnymph*, gebouwd voor rekening van de heeren DE GROOT, ROELANDS & *Comp.* te Schiedam, en zullende bevaren worden door kapt. H. H. KUIPER, van Nieuwe Pekela.

— In de maand September a.s. zal er van wege de maatschappij van landbouw in de provincie Groningen, te *Suppemeer* en *Hoogezand* eene algemeene tentoonstelling plaats hebben.

— Door de zangvereeniging te *Leek* is den 4den dezer een geschenk in zilver aangeboden aan haren geachten voorzanger, den onderwijzer B. ROUWKEMA, die spoedig van daar gaat vertrekken. Mogten hierin niet alle leden deelen, verreweg het grootste getal toonde door zijne bijdrage, hem dit blijk der vriendschap waardig te keuren. „ En veel ook — zegt onze berigtgever — is, onder zijne leiding, de zangkunst verbeterd, daar hij zich hierin steeds een waar voorstander betoonde. Hiervan getuige niet alleen deze, maar ook de kleinere zangschool, meest uit schoolkinderen bestaande, die van hem bijzonder onderwijs in de zangkunst genoten, en ook zij hebben het geleerde op hoogen prijs gesteld, door even als de zangvereeniging, hem hunne erkentenis door een geschenk te bewijzen."

— De heden gehoudene tentoonstelling van vee, ter gelegenheid van de derde algemeene vergadering der maatschappij te *Haren*, mogt inderdaad luisterrijk genoemd worden. Uit onderscheidene oorden dezer provincie was eene menigte en zeer fraai vee aangevoerd en woonden een zeer groot aantal belangstellenden deze tentoonstelling bij. Van 2- en 3jarige paarden waren 20 stuks ingezonden, en werd de prijs van *f* 15.00 behaald door eene bruine merrie van de wed. L. BOLHUIS te Haren en de premie van *f* 7.00 door eene grijze dito van R. ABELS, ook te Haren.

Chaispaarden werden 15 stuks ingezonden. De prijs, zijnde eene moderateurlamp, viel ten deel aan de bruine merrie van J. VELTMAN te Noorddijk.

Van springstieren waren 4 stuks ingezonden. De uitgeloofde prijs van *f* 15.00 werd behaald door A. EISING te Onnen en de premie van *f* 7.00 door J. HEMMES te Essen.

Kalfkoeijen of kalfvaarzen waren 12 stuks tegenwoordig. Hiervoor was uitgeloofd een prijs van *f* 15.00, toegewezen aan G. BOLHUIS te Haren, en eene premie van *f* 7.00 aan H. GROENEVELD te Groningen.

Van Vaalmelkte koeijen kwamen 14 stuks voor; de prijs van *f* 15,00 werd verkregen door H. GROENEVELD te Groningen en de premie van *f* 7.00 door J. VELTMAN te Noorddijk.

Melkschapen waren er 8. Een prijs van *f* 5.00 werd toegewezen aan A. JANSEN te Haren, en eene premie van *f* 2.50 aan J. VELTMAN te Noorddijk.

7 Biggen waren ingezonden. De prijs van *f* 5.00 werd behaald door J. v. HEMMEN te Haren, en de premie van *f* 2.50 door J. BUIRMA te Helpman.

— Het programma van het negende landhuishoudkundig congres, dit jaar in *Assen* te houden, is thans in het licht verschenen. De eerste bijeenkomst der leden van het congres zal plaats vinden op Dingsdag den 27sten Junij, des namiddags te 5 uur; den 28sten zal het congres worden geopend, des middags te 12 uur, in de kerk der Herv. gemeente; den 29sten te 11 uur wordt eene vergadering gehouden van het congres, te 2 uur harddraverij van wege de gemeente; den 30sten vergadering van het congres, landbouwkundige tentoonstelling van wege het Drentsch genootschap ter bevordering van den landbouw en te 4 uur het gewone diner; de 1ste Julij is bestemd tot een bezoek van het meest belangrijke in de nabijheid, des avonds te 8 uur zal het congres worden gesloten. — Zij, die leden wenschen te worden van dit congres, kunnen zich, tegen betaling van één gulden vijftig cent, daartoe aanmelden bij de receptie, de vergaderingen van het congres en elders.

— Bij den gemeenteraad van *Dordrecht* is aanhangig het volgende voorstel tot wijziging van het belastingstelsel in die gemeente:

Met den 1sten Jan. 1856 af te schaffen de volgende belastingen, als: *a.* accijns op de bieren; *b.* op den turf; *c.* op de steenkolen; *d.* op de biljetgelden; *e.* de omslag van 12 pCt. op de huurwaarde; *f.* vermindering van de opcenten op het gemaal met 100 opc.; *g.* op de rogge met 50; *h.* op het geslagt met 75.

Daarentegen zullen met den 1sten Jan. 1856 worden geheven de volgende belastingen: *a.* 15 opcenten en 10 op grondbelasting van gebouwde en ongebouwde eigendommen, zoo als die thans geheven worden; *b.* 3, 6, 9, 12 en 15 opcenten op het personeel, volgens tabel der gemeentewet; *c.* directe belasting onder den naam van omslag op de huurwaarde, gegrond op de rijks huurwaarde der woonhuizen of gedeelten van dien en op het getal bewoners, met vrijlating der woonhuizen, die voor het geheel slechts op *f* 55 in de rijkshuurwaarde zijn aangeslagen, ten bedrage van: 16 pCt. voor 1 en 2 personen, 15 pCt. voor 3 en 4 personen, 14 pCt. voor 5 en 6 personen, 13 pCt. voor 7 en 8 personen, 12 pCt. voor 9 en meer personen; *d.* directe belasting onder den naam van wijn- en vuurgeld, verschuldigd door de hoofden der huisgezinnen, gegrond op het vermoedelijk verbruik, met vrijlating der minvermogenden en bedeelden, ten bedrage van ten hoogste *f* 25,000. Maximum dezer belasting *f* 84, minimum *f* 2.40; *e.* 100 opc. op het gemaal van tarwe en rogge en eigen belasting; *f.* 100 opc. op het geslagt van runderen en kalveren en eigen belasting; *g.* 100 opc. op binnenlandsch gedistilleerd, en 60 opc. op buitenlandsch gedistilleerd en eigen belasting.

— De commissie door 't Fransch gouvernement benoemd, om de inenting der longziekte bij het vee, door dr. WILLEMS, van Hasselt, uitgevonden, te onderzoeken, heeft een zeer gunstig verslag daarover uitgebragt.

Op Maandag den 15den Mei zal te *Delfzijl*, ingevolge magtiging en onder nadere goedkeuring, door den kapitein-ingenieur aldaar, in het openbaar worden aanbesteed: het éénjarig onderhoud van, en het doen van herstellingen aan de fortificatie-metsel- en timmerwerken, militaire gebouwen en der aardewerken te Delfzijl, met levering van de daartoe noodige bouwstoffen.

Het Provinciaal kerkbestuur van Noord-Holland, ontvangen hebbende:

I. *Zeven bezwaarschriften* tegen de beslissing van het kl. bestuur van Amsterdam, in zake de approbatie der beroeping, uitgebragt den 4den October 1853, op dr. L. S. P. MEIJBOOM, pred. bij de Nederd. Herv. gemeente te Groningen, door den algemeenen kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente te Amsterdam, waartoe gezegd kl. bestuur, dato 23sten Januarij 1854, eenparig zich bereid heeft verklaard, als:

a. van P. D. Ros met nog 15, zich kwalificerende manslidmaten, dato 11den Febr. 1854;

b. van H. J. BERGER met nog 45, zich kwalificerende leden, dato Febr. 1854;

c. van T. TJAKKES met nog 27, zich kwalificerende leden, dato 23sten Febr. 1854;

d. van J. G. BUYS met nog 10, zich kwalificerende leden, dato 25sten Febr. 1854;

e. van J. VAN RIESSEN met nog 25, zich kwalificerende leden, dato 25sten Febr. 1854;

f. van T. W. WILLEMS met nog 25 adressanten, zich niet kwalificerende, dato 26sten Febr. 1854; — en

g. van C. VAN HEES met nog 41, zich kwalificerende lidmaten, dato 27sten Febr. 1854; —

II. *Eene missive* van dr. L. S. P. MEIJBOOM voornoemd, dato 23sten Febr. 1854, houdende verzoek om het hooger beroep van de uitspraak van het kl. bestuur van Amsterdam, als bij de wet onbestaanbaar, te wijzen van de hand, gegrond op eene beoordeelende beschouwing van sommige artikelen van kerkelijke verordeningen, in verband met de wijze waarop het onderzoek naar de ingekomene bezwaren is geschied bij, en het resultaat daarvan uitgesproken door het kl. bestuur voornoemd; —

III. *Een' brief* van leden der Nederd. Herv. gemeente te 's Gravenhage, zich kwalificerende leden van de vereeniging: *hebt de waarheid en den vrede lief!* onderteekend namens hen door G. J. THIERRIJ, voorzitter, en D. J. MEIJBOOM, secretaris, dato 6den Maart 1854, inhoudende de vraag om vernietiging van de uitspraak van het kl. bestuur voornoemd, en begeleidende een afschrift van hun protest tegen de uitspraak, bij het laatstgenoemde ingeleverd dato 3den Maart bevorens; —

De beide leden des bestuurs A. H. TER HOEVEN en J. PRINS, die als leden van den Amsterdamschen kerkeraad in dezen ter beoordeeling onbevoegd zijn, zich verwijderd hebbende, en de vergadering, niet beneden het twee derde verminderd, zonder assumtie van andere leden zich competent achtende tot de behandeling der zaak heden ter tafel gebragt, volgens art. 18 van het Regl. voor Kerkel. Opz. en Tucht; —

Gelezen al de ingekomene stukken bovengenoemd, alsook het berigt van het kl. bestuur van Amsterdam, dato 18den Maart 1854, volgens art. 43 in verband met art. 72 van het Regl. voor Kerkel. Opzigt en Tucht binnen den termijn art. 42 bepaald ontvangen, te zamen door den president volgens art. 44 rondgezonden bij al de leden, die zich, zonder nadere opheldering volgens art. 45 te vorderen, tot het behandelen der zaak en van hare beslissing in staat verklaren; —

In aanmerking nemende dat de bezwaarschriften vermeld sub no. I, *a*, *c*, *d* en *f* niet beantwoorden aan den eisch van het Regl. voor Kerkel. Opz. en Tucht, art. 70 in verband met art. 41, als zijnde er niet bijgevoegd een afschrift der uitspraak van het kl. bestuur, en mitsdien niet ontvankelijk zijn; —

Ontvankelijk verklarende de bezwaarschriften genommerd sub no. I, *b*, *e* en *g*; —

In aanmerking nemende dat leden der Herv. gemeente te 's Gravenhage ter dezer zake geen regt hebben om zich in te laten met de handelingen van een' kerkeraad die noch hen vertegenwoordigt, noch hen bestuurt, evenmin als met die van kerkelijke besturen waaronder zij niet ressorteren, en daarom ter zijde leggende het geschrift sub no. III; —

In aanmerking nemende dat het protest van dr. L. S. P. MEIJBOOM niet gegrond is op eene goede uitlegging der kerkelijke Reglementen in verband met de behandeling der zaak en de uitspraak over haar ter eerster instantie, en daarom op het geschrift sub no. II niet verder acht gevende; —

Overwegende dat het bezwaar, alsof het klassikaal bestuur van Amsterdam met stilzwijgen zou zijn voorbijgegaan wat door anderen omtrent de onwettigheid in de vormen van het uitgebragt beroep is te berde gebragt, ongegrond is, daar het bij onderzoek is gebleken, dat bij het kl. bestuur zoodanige klagte niet is ingekomen, en de geringste onwettigheid in den *vorm* der beroeping ook *nu* niet is aangewezen; —

Overwegende dat de aanmerkingen der appellanten op den inhoud der uitspraak geene genoegzame waarde hebben, daar

1mo het kl. bestuur van Amsterdam aanleiding had in SOMMIGE der 27 bij hetzelve ingediende geschriften, om te spreken over *ongerijmde* en *onwaardige beschuldigingen*;

2do dat het kl. bestuur voornoemd van art. 60 medio van het Regl. op de vacaturen, facultatief als het dat achtte in verband met art. 68 van het Regl. voor Kerkel. Opz. en Tucht, in casu geen gebruik maakte, niet om zijn oordeel te openbaren over het meer of min gewigtige van de ingekomene bezwaren, maar omdat het *onnoodig* en *ongerijmd* oordeelde met die bezwaren, uitsluitend geldende openbare geschriften van dr. L. S. P. MEIJBOOM, het kl. bestuur van Groningen te bemoeijelijken en alzoo, zij het niet naar de letter, althans niet tegen den geest van dat artikel gehandeld heeft;

3tio dat het kl. bestuur door zijne gegevene ontwikkeling van den geest der kerkelijke reglementen in verband met de belijdenisschriften der Hervormde kerk, naar zijn inzien den eenigen maatstaf heeft aangewezen waarnaar het te handelen had met de ontvangene beschuldigingen, wier staving naar dien maatstaf niet de pligt was van het kl. bestuur voornoemd, maar die der adressanten, volgens art. 57 van het Regl. voor Kerkel. Opz. en Tucht; —

Overwegende eindelijk, dat, daargelaten of de beschuldigingen in de appellen voorkomende tegen de meeningen van dr. L. S. P. MEIJBOOM wel op nieuw zijn gestaafd door duidelijke bewijzen, die in art. 57 van het Regl. voor Kerkel. Opz. en Tucht worden gevorderd; —

Dat art. 38 van het Regl. op het Examen, en art. 57 van dat voor Kerkel. Opz. en Tucht, ten opzigte der woorden: „de leer „welke overeenkomstig Gods heilig woord in de aangenomene for„mulieren van eenigheid der Nederlandsche Hervormde Kerk is „vervat," zijn op te vatten in milden zin, blijkens het elfde artikel van het Algemeen Reglement, dat dien milden zin waarborgt, ten gevolge waarvan aan kerkbesturen geen *voldoende* maatstaf gegeven is ter beoordeeling van ingekomene bezwaren tegen iemands meeningen omtrent de leer, daar die beoordeeling dan grootendeels rusten zou op subjectieve gronden; —

Gelet op art. 11 van het Algemeen Reglement, op art. 60 en 61 collato 59 op de vacature, en verder op art. 4, 16, 18, 57, 69—72 van het Regl. voor Kerkel. Opz. en Tucht, beslissende ter laatste instantie,

Verklaart de appellanten der bezwaarschriften sub no. I, *b*, *e* en *g* ontvankelijk in het gedaan beroep; verklaart wijders met algemeene stemmen hunne appellen, ter vernietiging der beslissing van het kl. bestuur van Amsterdam, dato 23sten Februarij 1854, onvoldoende; en magtigt het kl. bestuur voornoemd tot de kerkelijke approbatie van de door den algemeenen kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente te Amsterdam, op dr. L. S. P. MEIJBOOM uitgebragte beroeping.

Deze uitspraak zal ter kennisse gebragt worden van het kl. bestuur van Amsterdam, en afschriften daarvan gezonden worden aan den algemeenen kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Amsterdam, aan de appellanten en aan dr. L. S. P. MEIJBOOM, predikant te Groningen.

Aldus gedaan in onze gewone Vergadering te Amsterdam, den 4den Mei 1854.

Was geteekend:
A. J. BERKHOUT, *Presid.*, *h. t.*
L. J. VAN DAM, *Secret.*, *h. t.*
Voor eensluitend afschrift,
L. J. VAN DAM, *Secret.*, *h. t.*

Kunstnieuws.

De heer DUPORT heeft gisteren avond een' aanvang gemaakt met zijne voorstellingen. Reeds dadelijk toonde eene welgevulde tent, dat men hier ter stede nog steeds de gunstige verwachtingen koestert van dit tooneelgezelschap, die men reeds vroeger er van had mogen opvatten. En hierin werd men dan ook geenszins teleurgesteld, daar de meeste leden van dit gezelschap hunnen ook van elders genoegzaam bekenden roem nu weder handhaafden. De verdiensten van mw. KLEINE en IBURG, de heeren VINK, BAMBERG, JACQUI en BARBIERS zijn te wel bekend, om daarover hier in bijzonderheden te treden. Met een woord mag echter niet onvermeld blijven het spel van de jonge jufvr. SAMÉHTINI, een meisje van 8 jaren, als het welbewaakte kind. Men weet waarlijk niet wat het meest te bewonderen, óf de kunst, welke zij daarbij ten toon spreidde, óf de gemakkelijkheid, waarmede zij hare rol speelde. Eene daverende toejuiching was dan ook hare belooning van het publiek.

Eene drukke en talrijke bijwoning der verder te geven voorstellingen is dan nu bij zulk een goed begin ook zeker te verwachten. Men zal zich den daar besteden tijd niet te beklagen hebben.

Bestuurders van de akademie *Minerva* en van het genootschap *Pictura* ter dezer stede, voelen zich na het bijwonen der eerste voorstelling van den heer KROSSO verpligt, de aandacht hunner kunstminnende stad- en gewestgenooten, bepaaldelijk op die kunstvoorstellingen te vestigen: — niet zoo zeer wat het buitengewone en bevallige der dusgenoemde athletische en herculische stukken aangaat, als wel wat de „*tableaux-vivants*" betreft. — Deze standen en groeperingen toch, uit levende personen daargesteld, verdienen in alle opzigten, door de geheel eigenaardige, smaakvolle, hoogst bevallige en treffende zamenstelling, drapering en uitvoering, eene bijzondere belangstellende opmerking van ieder, — maar vooral van elken kunstliefhebber en kunstbeoefenaar, en kunnen als de uitmuntendste voorbeelden voor den schilder en den beeldhouwer niet genoeg beschouwd en bestudeerd worden, waarom dan ook in het belang der aan hunne inrigtingen te huis behoorende schoone kunsten eene herhaalde bijwoning en opmerkzame beschouwing dier voorstellingen wordt aanbevolen.

GRONINGEN, 11 Mei 1854.

Bestuurders voornoemd:

A. MODDERMAN, *Voorz.*	H. WOLTHERS, *Voorz.*
C. U. J. HUBER, *Secr.*	H. TIDDENS, *Secr.*

Kerknieuws.

GASSELTERNIJEVEEN, 7 Mei. Heden werd onze leeraar *Hesse* door ds. *Sanders*, predikant te Gasselte, in de Evangeliedienst alhier bevestigd. Des namiddags hield z.ed. eene intredingsrede naar aanleiding van 2 Cor. 4: 5a. Eene groote menigte belangstellenden woonde deze plegtigheid bij.

— Uit het vroeger medegedeeld twaalftal is door den grooten kerkeraad der Hervormde gemeente te Edam het volgend zestal van predikanten geformeerd: (alphabetisch gesteld) dd. *J. C. Diehl*, te Lichtenvoorde; *W. C. E. Koch*, te Heinenoord; *J. W. van der Leeuw*, te Eemnes Buitendijks; *A. Moens*, te Hoogvliet; *B. L. Verwey*, te Jaarsveld, en *C. M. A. J. Vorstman*, te Noordwijk Binnen.

— Tot predikant bij de Hervormde gemeente te Koudekerke, in Zeeland, is beroepen ds. *A. P. A. du Cloux*, thans te Oldenbroek.

— De heer *ter Harmsen van der Beek*, kand. tot de H. dienst bij het prov. kerkbest. van Utrecht, heeft het beroep naar Amstelveen aangenomen.

— Ds. *Kerbert*, te Monnikendam, heeft bedankt voor het op hem uitgebragt beroep door den kerkeraad der Evangelisch Luthersche gemeente te Schiedam.

(*Ingezonden.*)

Aan de Heeren VALETON, C. S., *uitmakende het Bestuur van de Bijzondere School, 1ste klasse, aan de Ossenmarkt.*

MIJNE HEEREN!

Na het belangrijke stuk in de Courant van den 9den dezer tegen uw schrijven in de Courant van den 5den kan ik met eenige weinige woorden volstaan.

Uit uw schrijven blijkt ten duidelijksten, dat gij des onderwijzers handelwijze afkeurt, om zoo maar openlijk voor zijne gevoelens uit te komen zonder uwe voorkennis, ja zelfs keurt gij, *in dat stuk*, zijne gevoelens, zijne gezindheden af. Welnu die gezindheid van den onderwijzer hebt gij vooraf gekend *of* niet gekend; hebt gij haar gekend, dan hebt gij haar ook goedgekeurd, anders hadt gij hem niet als onderwijzer moeten aannemen; hebt gij haar niet gekend, dan weet gij nu, dat gij aan eenen man, *die gezindheden koestert*, *die den Christen niet betamen*, *die geenszins van die liefde doordrongen is*, *die de vrucht van een opregt en nederig geloof is*, de opleiding *uwer jeugd* hebt toebetrouwd. Geheel instemmende met den schrijver van het belangrijke stuk in de Courant van den 9den dezer, dat geen onderwijzer in staat is, om in eenen anderen geest te onderwijzen, dan dien hij zelf koestert, staat bij mij en bij ieder redelijk denkenden deze gevolgtrekking vast, dat, daar gij u in den onderwijzer KOOLSBERGEN en zijne gezindheden bedrogen hebt, gij hem zijn ontslag dient te geven, of, zoo gij dat niet doet, dat gij dan daardoor openlijk bekent, de gezindheden van dien meester toegedaan te zijn.

GRONINGEN, 11 Mei 1854. UEd. Dw. Dr.
...p...

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 7 Mei, kapit. *Croes* Jonge Reintje, v. Londen; *Mooi* Hylke Tromp, v. Sunderland; den 8sten *Meijer* Maria, v. Suriname; *Bok* Elisabeth en Maria, v. Odessa; *Ouwehand* de Hoop, v. Lissabon; terug uit zee *Nikus* Tecla Johanna, naar Livorno. — Te Smirna den 22 April, *de Weerd* Willem, v. Malta. — Te Triest den 5 Mei, *Mink jr.* Wilhelmina en den 6den *de Boer* Atjen Brouwer, beide v. Amsterdam. — Te Livorno den 29 April, *Engelsman* Gezusters Boll, v. Amst. — Te Cette den 1 Mei, *Nagel* Afina Alberdina, v. Queenstown. — Te Bremerhaven den 6 Mei, *van der Veen* Goede Hoop, v. Dantzig. — Op de Elve den 6 Mei, *Datema* Margar. Hendrika, v. Amst.; *de Jonge* Catharina, *Meppen* Wubbina Venema en *Kramer* Agatha Jacobina, alle 3 v. Harwich; *Gnodde* Jongé Jan, v. Londen. — Te Varel den 4 Mei, *Pekeler* Vr. Elisabeth en den 6den *Meijer* Anna Catharina, beide v. Sunderland. — Te Warnemunde den 5 Mei, *de Jonge* Joh. Christina, v. Faxoe. — Te Memel den 3 Mei, *Prins* Twee Gebroeders, van Flensburg. — Te Bolderaa den 2 Mei, *Valk* Alida, v. Vlaardingen *Buining* Magdalena, van Bergen; den 3den *Boswijk* Jantina, van Amst. — Te Holtenau den 3 Mei, *Gerritsma* Jonge Gerrit, van Memel n. Rotterd. — Te Tonningen den 3 Mei, *Bolhuis* Gesina, den 4den *Kramer* Rensina, *Rozenbeek* Roelina, *Kramer* Annette Cathalina en *de Jonge* Ida, alle 5 v. Amst.; *Brouwer* Jonge Hero, v. Hamburg; *Hangelbroek* Antje Witsenburg, v. Groningen; den 5den *de Vries* Roelina Elsina, v. Sunderland; *Kuipers* Joh. Cath., v. Husum n. Riga.

Binnengekomen te Texel den 9 Mei, kapit. *Duinker* Triton, van Odessa. — In het Vlie den 7 Mei, *Klein* Tweel. Daniel en Wilco, den 8sten *Nanninga* Vriendschap en *de Boer* Elsina, alle 3 van Dantzig; *Brouwer* Johannes, v. Oudsoen. — Te Helvoet den 9 Mei, *Muntendam* Pieter Cornelisz. Hooft, v. Batavia; *Everts* 3 Aurelia's en *Vink* Voorwaarts, beide v. Odessa. — Te Brouwershaven den 8 Mei, *Nepperus* Anthony, v. Konstantinopel. — Te Konstantinopel den 24 April, *Zeijlinga* Agatha, den 25sten *Brandligt* Dolphijn en *Kuiper* Sara Elisabeth, alle 3 v. Amst. — Te Triest den 5 Mei, *de Jong* Wijnanda Lucretia en *van der Laan* Jacoba Alida, beide v. Amst. — Te Cardiff den 6 Mei, *Schrikkema* Anna Elisabeth, v. Exeter. — Te Newport den 3 Mei, *Hazewinkel* Rudolf, van Bristol. — Te Dublin den 6 Mei, *Wever* Gezina Beerta, v. Odessa. — Te Falmouth den 7 Mei, *Voogd* Johannes, v. Konstantinopel.

Vertrokken van Amsterdam den 6 Mei, kapit. *van der Velde Smit* Aurora, n. Marseille; den 8sten *de Vries* Vijf Gezusters en den 9den *Luken* de Jonge Jan, beide n. Bremen. — Van Texel den 7 Mei, *Winther* Alpha, n. de Oostzee. — Uit het Vlie den 6 Mei, *Munneke* Boudina, n. Newcastle; *Blouw* Annegina, n. Hull; *Poort* Dirkje, n. Harburg; *Visser* Frederik Hendrik, n. Osterrisoer. — Van Vlissingen den 6 Mei, *Stief* Charlotte, n. Memel. — Van Ostende den 6 Mei, *Lievens* Nijverheid, n. Liverpool. — Van Catania den 13 April, *Boon* Jantina, n. Amst. — Van Port Vendres voor den 30 April, *Huisman* Anna Sietzia, n. Londen. — Van Falmouth den 6 Mei, *Lovius* Waakzaamheid, n. Gloucester. — Van Hamburg den 6 Mei, *Ebling* Egberdina Annachina, n. Amst. — Van Gluckstadt den 4 Mei, *Dirks* Catharina, n. Amst. — Van Colberg den 4 Mei, *Hoekstra* Anna, n. Holland. — Van Dantzig den 3 Mei, *van Reen* Vriendschap, n. Londen; den 4den *Timmer* Kooph. en Zeevaart, n. Amst.; *Kok* Newa, n. Harlingen; *Legger* Jezelina, n. Hull; *Stuitje* Cath. Luitgarda, n. Hartlepool; *Boutje* Jonge Bouke, n. Bremen. — Van Pillau den 3 Mei, *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, n. Leith; *Potjer* Dankbaarheid, n. Engeland; *Prins* Odelia Maria, n. Hull; den 4den *Pik* Lucas Wicher, naar Leith; *Kranenborg* Johanna, n. Elseneur; den 5den *Schoon* Joh. Gerdina, n. Hull; *de Boer* Engelina, n. Antwerpen; *Meijer* Corn., n. Amst.; *Reinders* Jacoba Gezina, n. Hull. — Van Bolderaa den 4 Mei, *Schaap* Frederik, n. Elseneur. — Van Tonningen den 4 Mei, *Duit* Fennegina, n. Antwerpen; *Hoetjer* Geertr. Lammech., n. de Noordzee; *Brouwer* Hoop, n. Bremen; den 5den *van Sluis* Tjakina, n. Amsterdam.

Vertrokken van Texel den 9 Mei, kapit. *de Boer* Elisab. Joh., n. Triest. — Uit het Vlie den 7 Mei, *Cappen* Neptunus, n. Schotland; *Prins* Roelfina, n. Dantzig; *Nieboer* Martha, n. Noorwegen; *Grilk* Anna Catharina en *Adema* Antje Antje, beide op avontuur. — Van Antwerpen den 9 Mei, *de Jong* Gouv. baron van Zuylen van Nyevelt, n. Konst.; *Stoeldraijer* Adriana, n. Rostock. — Van Grangemouth den 6 Mei, *Klein* Alida Hendrika en *Zijl* Alpha, beide n. Koppenhage; *Postema* Gezina, n. Flensburg. — Van Glasgow den 6 Mei, *Niehof* Jantina Jetskelina, n. Sevilie.

Zeilklaar te Cette den 28 April, kapit. *Zeven* Elisabeth, n. Koppenhage. — Te Newcastle den 5 Mei, *Hazewinkel* Jonge Liefert, n. Porto; *Hoff* Margaretha Elisabeth, n. Dantzig. — Te Harwich den 5 Mei, *Swiers* Jonge Timen, n. Hamburg.

DELFZIJL, 9 Mei. Binnengekomen den 7 Mei, kapit. *Nanning* Klasina, van Laurvig; den 9den *Oetzes* de Hoop, van Emden; *Bossinga* Wia Gesina, van Kraverge, zijnde de stuurman over boord geslagen en verdronken; met verlies van het grootzeil en verscheurde zeilen.

Vertrokken den 7 Mei, kapit. *Pronk* Geertruida, naar Norden; *Barghoorn* de Vr. Trientje, naar Emden; den 8sten *Brumund* de Vr. Sophia, naar Leer; *Pronk* Hermanna, en den 9den *van der Molen* Jantina, beide naar Emden.

ZOUTKAMP, 10 Mei. Binnengekomen den 7 Mei, kapit. *Pluktje* Hermanna Henderika, van Dantzig.

Zeilklaar den 7 Mei, kapit. *Bartels* Gezina, naar Ipswich.

OOSTMAHORN, 10 Mei Ter reede gearriveerd den 10 Mei, kapit. *Haverschmidt* Nicolaas Theodorus, van Noorwegen naar Dockum; *Buschen* Hendrika, van Bremen naar Amsterdam.

Vertrokken den 8 Mei, kapit. *Greven* de Goede Hoop, van Harlingen naar Altona; den 10den *Leisler* Eendragt, van Groningen naar Londen.

BOLDERAA, 1 Mei. De holl. kof Gezina Catharina kapit. *Everts* is heden van het strand afgekomen en met hulp van eene stoomboot welbehouden hier aangekomen.

FREDERIKSHAVEN, 4 Mei. De holl. galj. Helena, kapit. *Gialtz*, van Dantzig naar Amsterdam met tarwe en rogge is den 30sten April bij Franestederne gestrand. Van de lading is een gedeelte beschadigd geborgen en zullen morgen 500 ton worden verkocht. Men hoopt het schip af te brengen.

— Zondag namiddag heeft een Scheveningsche visscher gezien dat een kof, die door de equipage verlaten was, op 12 vademen water regt voor Scheveningen eensklaps is gezonken, zonder dat hij heeft kunnen waarnemen tot welke natie het vaartuig behoorde. De steng van de kof steekt eenige voeten boven water. Men beschouwt het gezonken vaartuig als gevaarlijk voor andere schepen.

SMIRNA, 27 April. Een Ned. galjoot is op de hoogte van Andros geplunderd en verlaten ontmoet, men heeft hetzelve naar Syra gebragt; de oorlog-schoener Macassar is derwaarts vertrokken om het vaartuig op te eischen.

— Het schip Harmina, kapit. *J. H. Bieze*, van Londen naar Koningsbergen, bij de Nehrung gestrand, is den 6den Mei af- en te Pillau binnengebragt.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

4 Mei. Koster, Margaretha, v. Dantzig n. Harlingen, m. hout.
Koster, Argo, v. Stettin n. Newcastle, m. tarwe.
Zwaal, Gijsbert Jan, v. Dantzig n. Hartlepool, m. hout.
Bleeker, Zwaantje Corn., v. Dantzig n. Guernsey, m. tarwe.
Potjer, Cath. Jantina, v. Dantzig n. Antwerpen, m. hout.
v. d. Wijk, Franciska, v. Antw. n. Koppenh., m. stukgoed.
Kuiper, Engel. Petron., v. Memel n. Dundee, m. vlas.
Koop, Regina, v. Memel n. Antwerpen, m. hout.
de Weerd, Pieter, v. Memel n. Amst., m. hout.
Kramer, Philothea, v. Memel n. Leven (?), m. hout.
Meijer, Industrie, v. Koningsb. n. Hull, m. beenderen.
Hazewinkel, Jonge Hendr., v. Liverp. n. de Oostz., m. zout.
de Jonge, Ettiena, v. Memel n. Newburg, m. beenderen.
5 —— Gort, Alida, v. Amst. n. de Oostzee, m. ballast.
Tjarks, Henriette, v. Koningsb. n. Boston, m. tarwe.
Visser, Vriendschap, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
Hitman, Twee Gebroed., v. Stockh. n. Vlaard., m. teer.
Teensma, Aukjen, v. Koningsb. n. Engeland, m. tarwe.
Scherpbier, Elsje, v. Hull n. Memel, m. boomwol.
Nieveen, Jac. Cath, v. Newcastle n. Koningsb., m. steenk.
Voss, Sirius, v. Grangem. n. de Oostzee, m. steenkool.
Wolthekker, Soph. Klasina, v. Newc. n. Koningsb., m. steenk.
Kolle, Jeanne Marie, v. Amst. n. de Oostzee, m. ballast.
Onnes, Twee Gezusters, v. Newc. n. Koningsb., m. steenk.
Ekamp, Welvaart, v. Sunderl. n. Koningsb., m. steenk.
Roskamp, Iduna, v. Newc. n. Stettin, m. steenkool.
de Jongh, Dina Immech., v. Rott. n. Port Kunda, m. ball.
Smit, Arendina, v. Liverpool n. Memel, m. zout.
6 —— Vos, Jantina, v. Memel n. Macduff, m. beenderen.
Kolk, Jonge Boll, v. Londen n. Stettin, m. guano.
Kars, Roelfina, v. Antwerpen n. Stettin, m. koffij.
Meijer, Engelina, v. Hull n. Memel, m. zout.
Martens, Antje Johanna, v. Sunderl. n. Memel, m. steenk.
Zoutman, Henderika, v. Londen n. de Oostzee, m. ballast.
de Jonge, Egbertus, v. Bordeaux n. Koningsb., m. stukgoed.
Nepperus, Elizabeth, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
Oostra, Annech. Jantina, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
Hazewinkel, Delia, v. Londen n. de Oostzee, m. ballast.
Meihuizen, Jantje Nann., v. Bord. n. Koningsb., m. stukg.
de Boer, Wemelina, v. Hull n. Memel, m boomwol.
Gatzen, Elizab. Helena, v. Koningsb. n. Amst., m. granen.
Boiten, Fossiena Siers, v. Rouen n. Dantzig, m. wijn.
Potjewijd, Alida Elizab., v. Bordeaux n. Stettin, m. wijn.
Schaap, Adam, v. Bremen n. Koningsb., m. tabak.
Reents, Anna Elizab., v. Sunderl. n. Colberg, m. steenkool.
de Jonge, Weldaad, v. Liverp. n. Memel, m. zout.
Knol, Elisabeth, v. Pernambuco n. Stockh., m. suiker.
Brouwer, Noordstar, v. Hull n. de Oostzee, m. zout.
Warners, Tjardina Fennegina, v. Londen n. Memel, m. stukg.
Mooi, Tiessina, v. Amsterdam n. Stockholm, m. stukg.
v. d. Borg, Gertje Elizab., v. Sunderl. n. Helsingor, m. steenk.
Hangelbroek, Margaretha, v. Newc. n. Helsingor, m. steenk.
v. d. Wijk, Drie Gebr., v. Liverpool n. Rostock, m. stukg.
de Boer Sap, Thelina, v. Amsterd. n. Koningsb., m. stukg.

De Wind den 4 Mei, Z, Z.W.; den 5den N.N.W.; den 6den N.W., W.N.W., W.; den 7den Z.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 9 Mei. Naar Londen of de Oostkust voor groote schepen 16 sh. met 10 pCt.; voor schepen van kleiner charter 18 sh. met 10 pCt. beide per 10 qr. haver. Naar Amst. of de Zaan circa *f* 4 per last koolzaad en gerst.

DANTZIG, 4 Mei. In bevrachtingen ging het levendig toe, naar Amsterdam *f* 26½ p. last rogge, Rotterdam *f* 26 p. last eikenhout, Londen 5 sh. 3 d., Hull 4 sh. 9 d. p. qr. tarwe, Grimsby 24 sh. p. load balken.

KONINGSBERGEN, 3 Mei. De vrachten zijn door de vele schepen iets gedrukt. Naar Antwerpen *f* 38 p. last tarwe, de kolenhavens 5 sh. 3 d., Hull 5 sh. 6 d. p. qr. tarwe, Dundee 53 sh. p. ton vlas.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 5den tot en met den 11den Mei 1854 zijn te *Groningen* geboren 13 zoons en 14 dochters; gehuwd 14 paren; overleden 9 ouden en 4 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 9 *Mei.*

TARWE.	Veen 64 ℔ *f* 7,40	Witte Voer 40 ℔ *f* 4,60
Oude 70 ℔ *f*	» 66 » » 7,80	Zw. Voer 36 » » 4,05
N. Oml. 68 » » 11,70	GERST.	» 38 » » 4,25
» 70 » » 12,40	Winter 54 ℔ *f* 5,75	» 40 » » 4,45
» 72 » » 13,00	» 56 » » 6,15	» 42 » » 4,65
» Old. 68 » » 11,40	» 58 » » 6,55	BOONEN
» 70 » » 12,00	Zomer 54 » » 5,10	Paardeb. *f* 7,25.50.75
» 72 » » 12,60	» 56 » » 5,50	ZADEN, ENZ.
» »	Knobbe 60 » » 6,25	Old. Kooiz. *f*
ROGGE.	» 62 » » 6,65	Oml. dito *f*
Inl. 64 ℔ *f* 9,60	HAVER.	Oostfr. dito *f*
» 66 » » 10,00	Dikke 36 ℔ *f* 4,20	Zomerzaad *f*
» 68 » » 10,40	» 38 » » 4,40	G. Mosterdz. v. *f*
» 70 » » 10,80	» 40 » » 4,60	Lijnzaad *f* a *f*
» »	» 42 » » 4,80	Dederzaad *f*
BOEKWEIT.	» 44 » » 4,95	GrGortpm. *f* 10,10.25
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 7 80	» 46 » » 5,10	Par. 100N. ℔ *f* 14,25 tot
» » 66 » » 8,20	» 48 » » 5,30	*f* 14,50
» » 68 » » 8,60	» 50 » » 5,50	Raapolie p.v. *f* 38
» » 64 » » 7.50	Witte Voer 36 » » 4,20	Prijs der Boter
Zw. Zand 66 » » 7,90	» 38 » » 4,40	Hooiboter ¼ ton *f* 17
		Nieuwmelksche *f*

Tarwe als voren, te vergeefs aangeboden. — Rogge iets lager. — Boekweit bijna in een doen. — Gerst slap en niet dan lager te verkoopen. — Haver blijft gevraagd en was weder tot ruim vorige prijzen te plaatsen. — Boonen stil. — Koolzaad niet in omgegaan. — Gort als voren aangeboden. — Raapolie prijshoudend.

ROTTERDAM, 8 *Mei.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging heden tot onveranderde prijzen langzaam van de hand; goede en puike Nieuwe *f* 14,75 a *f* 15,50; mindere *f* 13 a *f* 14,50; Poolsche en Roode traag vorige prijzen; 155 a 156 ℔ witbonte Poolsche *f* 490 a *f* 500; 162 a 163 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 472, *f* 480, *f* 485, *f* 490; 162 a 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 460 a *f* 465; 155, 157 a 160 ℔ Bovenl. *f* 420, *f* 423 a *f* 445. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. traag vorige prijzen, *f* 11 a *f* 12,50; voorts 152 a 153 ℔ Amerikaans. *f* 355 a *f* 360; 152 ℔ dito bij partij *f* 350; 148 ℔ Eupatoria *f* 340; 146 ℔ dito *f* 320 a *f* 323; 144 ℔ dito bij partij *f* 310; 143 ℔ Arch. *f* 330, *f* 332 a *f* 335; 141 ℔ dito *f* 320. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 6,50 a *f* 7; dito Zomer *f* 5,60 a *f* 6,50. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 4,40 a *f* 5,50; dito Lange *f* 3,50 a *f* 4,80. — Boekweit, op 140 ℔: N.-Brab. *f* 262 a *f* 265; Grootbrab. *f* 260, *f* 262, *f* 263 a *f* 265; Rijn *f* 255 a *f* 258; Oostvries. Veen *f* 256; Holst. *f* 245 a *f* 250. — Erwten: Zeeuws. Groene 25 cents hooger, *f* 9,25 a *f* 10; groote dop *f* 10 a *f* 11; Geldersche Graauwe *f* 13 a *f* 15. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 9,50 a *f* 14; dito Bruine *f* 10 a *f* 14,25; dito Paardenboonen, 20 cents hooger, *f* 7,30 a *f* 7.85. — Koolzaad: Zeeuwsch gestort 65 p. vl. bij partij; dito in zakken 66½ p. vl.; puik Flakkeesch 66 p. vl. in zakken.

Van den 9den. Tarwe: 155 ℔ witbonte Poolsche *f* 490; 163 ℔ Bovenlandsche Ris *f* 465. — Rogge: 141 ℔ Archangel *f* 320.

AMSTERDAM, 8 *Mei.* De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche *f* 46 a *f* 49; Kuinder *f* 44 a *f* 46; Kamper *f* 46 a *f* 47; Deventer *f* 39 a *f* 42; Zwolsche *f* 41 a *f* 44.

AMSTERDAM, 10 *Mei.* Heden verkocht van Tarwe: 128 ℔ b. Poolsche *f* 495; 130 ℔ n. Geld. *f* 422; 129 ℔ b Pools. *f* 490. — Rogge: 120 ℔ Holst. *f* 310 bij partij; 121 ℔ n. Odessa *f* 328; 119 ℔ dito *f* 310; 116 ℔ dito *f* 298 bij partij; 117 ℔ o. gedr. *f* 310 bij partij. — Boekweit tot onveranderde prijzen wel van de hand gegaan; 123 ℔ Nijkerker *f* 280; 118, 120 ℔ Holst. *f* 255, *f* 261; 114 ℔ Sleeswijksche *f* 230.

Koolzaad op het najaar onveranderd; op 9 vaten olie in Sept. 68 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer; op 6/w. *f* 39.75; Vlieg. *f* 38,50; Sept. en Oct. *f* 38,75 a 50; Nov. *f* 39 a *f* 38,50; Dec. *f* 39 a *f* 38,75. — Lijnolie lager afgegeven: op 6/w. *f* 40,50; Vlieg. *f* 39,25 a *f* 39. — Hennepolie op 6/w. *f* 41,75; vlieg. *f* 40,50.

Hennep. Bij gerijf besteedde men voor Riga Poolsche heede *f* 75, O. I. Jute *f* 60, en Petersb. half rein *f* 94. Van Triëst zijn 117 bondjes aangebragt, die waarschijnlijk spoedig in veiling zullen gebragt worden.

LONDEN, 5 *Mei.* Boter lager doch goed gevraagd; beste Vriesche 106 a 110 sh.; inferieure 92 a 100 sh.; beste Holl. 98 a 102 sh.; inferieure 88 a 96 sh.; beste Zwolsche 102 a 106 sh.; Gron. 90 a 92 sh.

LONDEN, 8 *Mei.* Van inlandsche Tarwe was heden niet veel ter markt gevoerd; de beste soorten bedongen de prijzen van l.l. Maandag, terwijl de andere kwal. 1 à 2 sh. lager waren. Ook vreemde werd meestal 1 à 2 sh. goedkooper afgestaan, terwijl puike Dantziger de volle prijzen bedong. De omzet had echter niet veel te beduiden. Garst iets lager. Boonen en Erwten onveranderd. Haver traag van de hand gaande. Meel nagenoeg als voren.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 9 *Mei.* Runderen tusschen de 50 tot 60 ter markt aangevoerd, bestaande voornamelijk uit vaalmelkte koeijen, waarin vlug werd gehandeld; de prijs van gewone soorten was van 14 tot 16 cent, maar er werden ook eenige ter markt gevonden die voor 17 tot 19 ct. de 5 ons werden verkocht. Onder de aangevoerde kalf- en melkkoeijen was niet veel van goede kwaliteit, maar de handel ging tamelijk. Schapen en lammeren goed aangevoerd en een vlugge handel. Door Friesche kooplieden werd ter verzending wel iets gedaan; lammeren zijn verkocht van *f* 2,50 tot *f* 4 a *f* 5. Oude varkens tegen de 100 stuks aangevoerd en deze zijn verkocht van *f* 15 tot *f* 30, een enkele hooger, de hoogste voor *f* 35; biggen meer dan 200 aangevoerd en de verkoop ging vlug van *f* 3 tot *f* 11 per stuk. De markt leverde veel levendigheid op.

WINSCHOTEN, 8 *Mei.* Op de veemarkt heden alhier gehouden werden de vaalmelkkoeijen verkocht tegen 13 tot 17 cent de 5 ons; de melkkoeijen voor *f* 60 tot ruim *f* 100 en de kalfkoeijen an *f* 80 tot *f* 120 à *f* 125, het overige vee naar kwaliteit. — De andel was behoorlijk goed.

ZUIDBROEK, 10 *Mei.* De aanvoer van rundvee was heden ruim, vooral van vaalmelkten, die verkocht zijn van *f* 65 tot *f* 120. Kalf- en melkkoeijen niet veel aangevoerd; verkocht van *f* 90 tot *f* 140; vroegmelkte van *f* 70 tot *f* 120, *f* 125 a *f* 130 en hooger.

AMSTERDAM, 8 *Mei.* De markt was heden zeer levendig; 340 vette runderen werden verhandeld voor *f* 270, *f* 250 en *f* 220; 331 melk- en kalfkoeijen met graagte voor *f* 170, *f* 150 en *f* 120; 172 vette varkens golden 62—64 cents het N. ℔; 74 magere varkens, vlug van de hand voor *f* 10, *f* 12 en *f* 14.

LONDEN, 8 *Mei.* De aanvoeren van kalveren en schapen van het vasteland in deze haven gedurende de afgeloopene week waren matig. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 623 ossen, 68 koeijen, 423 kalveren, 16 varkens en 1372 schapen. Er waren heden veel runderen ter markt, zijnde omstreeks 4800 stuks, en hoewel de vraag tamelijk levendig was, gaf men in sommige soorten tot iets lager prijs af, daar de voorraad grooter was dan de behoefte. Kalveren met minder kooplust en 2 d. lager. Schapen en lammeren waren niet veel ter markt, bedragende nagenoeg 21000 stuks. Dit veroorzaakte eene groote levendigheid in den handel wat schapen betreft en zij ruimden dan ook vlug op tegen eenige prijsverhooging. Lammeren daarentegen waren iets lager. Varkens onveranderd, doch met goeden aftrek.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 10 *Mei.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. $56\frac{1}{16}$, 56¼, 56¼; Dito Dito 3 pCt. 67, 67⅛, 67⅛; Dito Dito 4 pCt. 84¾, 85, 85; O. I. Leening 4 pCt. 84, 84⅜, 84⅜; Handelmaatsch. 4½ pCt. 115; Oblig. 4½ pCt. 95½. — BELGIE, 2½ pCt. 45½; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 45¾, 45⅞, 45⅞. — SPANJE. Onbep St. 1 pCt. 17⅜, $17\frac{7}{16}$, $17\frac{7}{16}$; Dito 3 pCt. 36⅜, 36¾, 36⅜; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 33, 33⅛, 33⅛; Coup. Bew. $3\frac{11}{16}$; Amort. Schuld $3\frac{11}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 32½, 32⅝, 32⅝.

RUSLAND. Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 96¾, 97, 96⅞; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 95⅞, 95⅞, 95⅝; Cert. 5 pCt. 81¾, 82; Dito 4½ pCt. 78¼, 78⅜; Dito bij *Hope* 4 pCt. 73½; Cert. v. Inschr. in Assignatiën 6 pCt. 56. — POLEN, Cert. 4 pCt. 61¾; Dito Aand. in, Loten v. 500 fl. 131¾, 132. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 58, 58⅛; Dito 1852 5 pCt. 58½, 58⅝; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 29⅝, $29\frac{13}{16}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 29⅝, $29\frac{11}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito Ln. B. 5 pCt. 72¼, $72\frac{9}{16}$, $72\frac{9}{16}$; Amerik. Bank-Act. 3¼; Braz. 5 pCt. 92½, 93, 93; Mexik. 22; Dito Onbep. $21\frac{15}{16}$, 22, 22; Gren. Uitg. 6; Ecuador 2¾, $\frac{13}{16}$; Venez. 4 pCt. 24; Grieken 5 pCt. $4\frac{1}{16}$; Thes. Amst. 101⅞.

In de hoofdsoorten onzer binnenl. fondsen was heden de omzet wederom vrij levendig. De prijzen derzelve waren over het algemeen aangenamer. — Van vreemde effekten waren voornamelijk oude 5 pCt. Russ. op nieuw, tot verhoogde koersen meer gezocht. — In Oostenr. was de affaire wederom zeer geanimeerd. De prijzen derzelve hebben echter weinig sedert gisteren gevarieerd. — In Spaansche was handel en variatie van weinig beduidenis. — Naar Belg. en Portug. was eenige meerdere vraag. — Venez. Onbep. St. 4 pCt. 23.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 56¼; Spaansche 1 pCt. 17⅜ a $\frac{7}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 33⅛; Metall. 5 pCt. $58\frac{15}{16}$.

WISSELKOERS.

Londen kort *f* 11.65; Id. 2/m. *f* 11.55; — Hamburg kort *f* 35¼; Id. 2/m. *f* 35.

ADVERTENTIEN.

Daar door de benoeming van Mr. J. JACOBS tot Koster der Nieuwe Kerk de **HOOFDONDERWIJZERS-PLAATS** aan de ***WESTER-ZONDAGSCHOOL* vakant** geworden is, zoo noodigt de ondergeteekende, namens de COMMISSIE voor de ZONDAGSCHOLEN, **ONDERWIJZERS** van den **tweeden** en **derden Rang**, die genegen mogten zijn die betrekking te aanvaarden, uit, zich daartoe met schriftelijk verzoek vóór den 22sten dezer bij hem te vervoegen; zullende zij bij Mr. JACOBS zich omtrent de Voorwaarden van dien Post nader kunnen informeren.

GRONINGEN, 9 Mei 1854.

C. H. VAN HERWERDEN, C.H.z.,
Secretaris.

TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN,

van wege 't Genootschap: *Pictura.*

De VEREENIGDE COMMISSIE voor de **TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN van levende Nederlandsche Meesters, voor 1854**, heeft het genoegen te kunnen berigten, dat de **TENTOONSTELLING is** geopend op DONDERDAG den 11den Mei, in de GEWONE LOKALEN, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTEKOE. De tijd van bezigtiging is DAGELIJKS (met uitzondering van Zon- en Feestdagen), des voormiddags van 10 tot 2 en des namiddags van 3 tot 5 uur, tegen betaling van **25 Cents** voor ieder, die geen Lid van het Genootschap is. Kinderen beneden 10 jaren worden niet toegelaten. De **Lijst der Stukken** is te bekomen voor 25 Cents.

Diegene, welke wenschen **BUITENGEWONE LEDEN** van het Genootschap te worden, tegen betaling van *f* 2.60, om daardoor, onder anderen, den **vrijen toegang** tot de **Tentoonstelling** te bekomen, worden verzocht zich aan te melden bij het Bestuur des Genootschaps, of aan de Lokalen.

GRONINGEN, 8 Mei 1854.

De Vereen. Commissie vn.:
Dr. H. WOLTHERS, *Voorzitter.*
H. TIDDENS.
J. H. JAPPÉ.
Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.
K. MESDAG.
Mr. A. MODDERMAN.
Jonkh. Mr. W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN.
F. DE WITT, *Penn. en Secr.*

HEDEN AVOND EN VERVOLGENS

gedurende de KERMIS, zal door de **Tyroler Familie *GIES*, MUZIJK** worden gegeven in de BENEDENZAAL van **B. TEN HAVE**, des avonds te 10 uur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd te *Grijpskerk*, den 9den Mei 1854:
DIRK J. WIERSMA, van *Burum*,
met
JACOBA H. BUISING, van *Pieterzijl*

*** Getrouwd:
WUBBO POTT, A.z.,
met
SUSANNA GOEMAN.
O. BEERTA, 9 Mei 1854.

*** Getrouwd:
JOHANNES KRUISINGA,
van *Grijpskerk*,
met
GEESKE BOSMA,
van *Grootegast.*
GRIJPSKERK, 9 Mei 1854.

*** Getrouwd:
N. ROST, E.ZOON,
Wijnhandelaar,
met
A. H. BUSSCHER.
GRONINGEN, 10 Mei 1854.

*** Getrouwd:
J. BORT,
Timmerman,
met
S. RASKER.
GRONINGEN, 10 Mei 1854.

*** Getrouwd:
JOHs. MEIHUIZEN
met
CATHARINA GROENEWOLD.
GRONINGEN, 11 Mei 1854.

*** Getrouwd:
H. MEESEBROEK
met
W. H. SCHOLTENS.
GRONINGEN, 11 Mei 1854.

*** Bevallen van eene DOCHTER GARMINE NIENHUIS, Echtgenoot van
R. OETZES.
GRONINGEN, 7 Mei 1854.

*** Heden overleed, aan een langzaam verval van krachten, mijne zeer geliefde Echtgenoot, Vrouwe MAGDALENA WILHELMINA BROUWER, in den gezegenden ouderdom van ruim zesenzeventig jaren, na eene gelukkige echtverbindtenis van eenenvijftig jaren en zes maanden.

De Algenoegzame zij, om Zijns Zoons wil, mijn steun en sterkte in den ouderdom, — en die mijner geliefde Kinderen en talrijke Kleinkinderen.

LEEUWARDEN, 30 April 1854.

S. CROMMELIN,
Rustend Predt. bij de *Hervormde Gemeente* te *Leeuwarden.*

*** TERMUNTERZIJL, 8 Mei 1854. Mijn geliefde Echtgenoot Mr. S. HARKEMA BEKKER, in leven *Burgemeester te Termunten*, werd mij heden nacht, in den ouderdom van bijna 39 jaren, door den dood ontrukt, mij onze vijf nog zeer jonge Kinderen in diepe droefheid achterlatende.

R. C. J. PAEHLIG, Wed. BEKKER.

*** Heden overleed te *Groningen*, na eene ziekte van bijna drie maanden, mijne geliefde oudste Dochter GEELTJE, Weduwe A. STEENSMA, in den ouderdom van veertig jaren, nalatende twee Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.

LEEUWARDEN, 6 Mei 1854.

Wedw. **J. ROMEIN.**

Bij Acte, verleden voor het KANTONGEREGT te *Hoogezand*, den 22sten April 1854, is door **P. C. DE BOER**, Medc. Doctor te *Sappemeer*, **Handligting** verleend aan zijnen Zoon **CHRISTIAAN DE BOER, P.z.**, verblijf houdende te *Assen*, en aan denzelven toegekend de **REGTEN van MEERDERJARIGHEID**, tot het uitoefenen van den ***Wijnhandel* en *Uitslag van Sterke Dranken en Likeuren***, en zulks met den Heer T. WESTERDIJK, te *Assen*, in Compagnie, onder de FIRMA van **WESTERDIJK EN DE BOER.**

PUBLIEKE VERKOOPING VAN MASTEN.

Op WOENSDAG den 17den Mei 1854, des voormiddags te 11 uur, zullen bij den Houtzaagmolen van den Heer H. BLOUW, buiten het Kleinepoortje te *Groningen*, publiek worden verkocht: Twee Ladingen **MASTEN**, waaronder ook geschikt voor **MOLENROEDEN**, toebehoorende aan den Heer E. H. MEURSING.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Dingsdag den 16den Mei

1854, des voormiddags te elf uur, aan de Noordzijde van het Martinikerkhof te *Groningen*, VERKOOPING van **EIKEN PANEELHOUT** en **AFBRAAK**, afkomstig uit de Martinikerk.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, ten verzoeke van J. G. GARRELTS en ten Huize van den Kastelein R. ZOMERMAN, te *Farmsum*, op WOENSDAG den 17den Mei 1854, des avonds te 6 uur, publiek verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN en daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 33 B., 43 R., 50 E., en waarvan ongeveer ⅓ B. is EIGEN, staande en gelegen te en onder *Weiwerd*, doende jaarlijks tot eene vaste huur van *f* 112—50.

Nadere informatiën omtrent de Veilconditiën zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

SCHEEPSHELLING TE EZUMAZIJL.

De Notaris **BRANDSMA** zal op MAANDAG den 22sten Mei 1854, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein H. ROBROCH, te *Ezumazijl* onder *Anjum*, publiek, finaal verkoopen:

Eene zeer gunstig gelegene **SCHEEPSTIMMERWERF**, voorzien van drie SLEEPHELLINGEN, met ruime en sterke TIMMERSCHUUR, benevens 2 daarbij staande GEBOUWEN, alles te *Ezumazijl* onder *Anjum* (Prov. *Friesland*), waarvoor te zamen is geboden de uiterst geringe som van *f* 940—00.

Aanvaarding dadelijk, doch de Gebouwen den 12den Mei 1855.

TE HUUR OF TE KOOP:

Een **HUIS** met **SCHOOLLOKAAL** en **TUIN.** Te bevragen bij J. C. WINTERWERP, Popkenstraat.

Afbraak.

Nog dagelijks **AFBRAAK *UIT DE HAND TE KOOP***, afkomstig van- en aan de Buitenplaats ***Zandvoort***, bij *Groningen*, buiten 't Kleinepoortje.

KOETSHUIS EN STALLING TE HUUR,

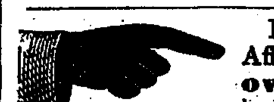
in het midden der Stad, om terstond te aanvaarden. Te bevragen bij H. KLIMP, Mr. Timmerman aan het Zuiderdiep, bij den Heerepoortenbrug.

Berigt.

De ondergeteekenden, **MARKTSCHIPPERS** van ***HEVESKES*, *WEIWERT* en *OTERDUM***, berigten hierdoor, dat de **GOEDEREN** voor bovenstaande plaatsen, van **nu af** bezorgd moeten worden bij Mejufvr. de Wedw. **J. H. SMIT**, aan het ***Damsterdiep.***

GRONINGEN, 11 Mei 1854.

B. A. TOXOPÉUS.
P. J. DE BOER.

De ondergeteekende berigt, dat hij de Affaire van **KRUIDENIER** heeft **overgedragen** aan zijnen Schoonzoon; bedankende voor de genotene gunst, beveel ik mijnen Opvolger aan.

GRONINGEN, 11 Mei 1854.

KLAAS HOOGHUIS.

Ingevolge bovenstaande advertentie de **AFFAIRE** van mijnen Schoonvader hebbende **overgenomen**, beveel ik mij in de gunst van mijne Stad- en Landgenooten aan.

GRONINGEN, 11 Mei 1854.

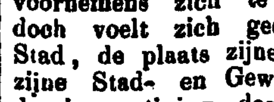
WILLEM VAN DIJKUM,
Nieuwe Boteringestraat.

De ondergeteekende wegens **vergevorderde jaren** zijne **AFFAIRE** als **HORLOGIEMAKER** te dezer stede hebbende GEKWITEERD, is voornemens zich te *Utrecht* met der woon te vestigen, doch voelt zich gedrongen, om voor en aleer hij deze Stad, de plaats zijner vierenvijftigjarige inwoning, verlaat, zijne Stad- en Gewestgenooten voor het vertrouwen en de begunstiging door hen aan hem zoo ruimschoots geschonken, bij deze zijnen **HARTELIJKEN DANK** te betuigen.

P.S. Tevens berigt hij, dat hij zijne AFFAIRE heeft OVERGEDRAGEN aan **JOH. H. SMIT**; dezen als zeer kundig aanbevelende.

HENDk. OLLAND.

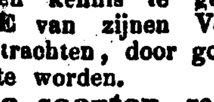
Ingevolge bovenstaande Annonce, neemt de ondergeteekende de vrijheid, zijne geëerde Stad- en Gewestgenooten kennis te geven, dat hij in de **AFFAIRE** van zijnen Voorganger zal blijven continueren, en zal trachten, door goede behandeling, dat vertrouwen waardig te worden.

Bij hem zijn **alle soorten** van **HORLOGIEN** en **KLOKKEN** te bekomen.

J. H SMIT, *Horlogiemaker*,
Caroliweg, Lett. E No. 143.

WAGENKAPPEN EN MOLENZEILEN.

Op heden tot **buitengemeen lage prijzen** ontvangen: ⁷⁄₄ en ⁸⁄₄ VLAAMSCH **LINNEN**, tot Wagenkappen, beste **ZEIL-** en **DEKDOEKEN**, WIT, BLANK en GRIJS **LINNEN** en gemaakte **ZAKKEN**, benevens **VIJFSCHACHTEN**, ROKSTREEPTE **BAAIJEN** en **SIAMOSEN**, **TIERENTIJN** en meer andere ARTIKELEN, waarin zich vriendelijk aanbeveelt

H. HUNDMAN,
N.Z. A-Kerk.

J. H. van de Weijer,

Steendrukker, Kunst- en Muzijkhandelaar, in de Oude Ebbingestraat, heeft ontvangen: Een groot assortement SCHRIJFPAPIER, per Riem van *f* 2,25, extra zwaar *f* 3,00 en *f* 3,60 tot *f* 8,50; POSTPAPIER, de Riem van *f* 2,50 tot *f* 6,00; STALEN PENNEN, per Gros 25 Ct. tot *f* 3,00; GUTTA PERCHA PENNEN *f* 1,00; GEWONE PENNEN, de Bos 10 Ct. tot *f* 1,00; ROOD LAK, per Pond (20 Pijpen), van 50 Ct. tot *f* 5,50; WITTE en GEKLEURDE OUWELS, het Pond *f* 1,50; ZWARTE SCHRIJFINKT, de Wijnflesch 50 Ct.; PRENTEBOEKJES, in meer dan 100 soorten, van 5 Ct. tot 50 Ct.; ALBUMS, 50 Ct. tot *f* 6,00; SCHRIJFPORTEFEUILLES met SLOT, *f* 1,00; GEKLEURDE KINDERPRENTEN, het Boek 15 Ct.; GRIFFELS, de 100 stuks 10, 15, 20 Ct.; beste POTLOODEN, per Dozijn 10 Ct. tot *f* 2,00; PENHOUDERS 1 Ct.; PENNEKOKERS 10 Ct.; CHITSPAPIER, per Boek 20 Ct.; MARMERPAPIER, het Boek 25 Ct.; KWITANTIËN, de 100 stuks 10 Ct.; NOTA'S, de 100 stuks 15 Ct.

Attentie s. v. p.!!!

De ondergeteekende maakt aan zijne Stad- en Landgenooten bekend, dat hij is begonnen een' **HANDEL in WIJNEN, LIKEUREN, STERKE DRANKEN** en **SIGAREN**, en beveelt zich minzaam in aller attentie aan.

JOHs. BROESE,
Heerestraat te *Groningen.*

NB. Beste **GENUAOLIE** *f* 1,00 per flesch, Ord. **DITO** *f* 0,60.

De ondergeteekende heeft de eer zijnen geëerde Stad- en Landgenooten bekend te maken, dat hij zich eenige jaren in *Amsterdam*, *Brussel* en *Parijs* op de voornaamste Winkels in het Vak van **SCHOEN- en LAARZENMAKEN** heeft geoefend, waarna hij zich thans hier heeft gevestigd. Hij beveelt zich vriendelijk in ieders gunst; belovende eene prompte bediening.

J. BARTELDS,
Oosterstraat, letter E no. 206.

W. Feis, R.z.,

te ***Winschoten***, brengt ter kennis van het geëerde Publiek, dat (door de **veelvuldige aanvraag** naar **gemaakte HEEREN KLEEDINGSTUKKEN** genoodzaakt), hij een nieuw LOKAAL daarvoor heeft ingerigt en op heden heeft geopend. Een groote voorraad van LAKENSCHE PALETOTS van *f* ... en hooger, LAKENSCHE en BUKSKINS BROEKEN van *f* 6 en hooger, ZOMER-PALETOTS van *f* 4 à *f* 5 en hooger, STOFJASSEN, VESTEN, BUKSKINS en ... **NIEUWE ARTIKELS** voor HEEREN zijn thans voorhanden. Voor DAMES ontvangen: vele **NIEUWE STOFFEN** voor JAPONS, ZOMERDOEKEN en LONDONSCHWAALS, BAREGGES, NETELDOEKEN, ENZ., alsmede de **NIEUWE MODELLEN** voor **MANTILLES** en eene ruime sortering **DAMES HOEDEN.**

HANDSCHOENENMAGAZIJN.

JOH. BISCHOFER, uit ***Tyrol***, wonende te ***Amsterdam***, is weder als naar gewoonte in een **KRAAM** op de **KERMIS** uitgepakt met **alle soorten** echte **GEMSLEDEREN-, GAREN-, ZIJDEN-, PRIVAT-** en andere beste **GLACÉ HANDSCHOENEN ENZ.** Alles tot de **minste prijzen.**

Verhuisd

van de **HEERESTRAAT** naar de **OOSTERSTRAAT**, letter E no. 197b.

Mr. J. GANDERHEIJDEN,
Advokaat.

INVULLING DER BESCHRIJVINGSBILJETTEN.

Bij voortduring worden door den ondergeteekende **BESCHRIJVINGSBILJETTEN** wegens **PERSONEEL** en de **PATENTEN**, overeenkomstig de Wet, **ingevuld, à vijf cents** per Biljet. — Inlichtingen *gratis.*

GRONINGEN, 11 Mei 1854.

H. EVERS,
aan den Singel, bij het Maagdenboogje, Oostzijde.

De jonge en buitengewoon

Vette Koe,

welke door **J. S. VAN DER RIJN** den vorigen Zomer is **geweid**, en van November tot heden door hem is **gemest**, zal op **Zondag den 14den dezer** bij bovengenoemden Vleeschhouwer, in de Folkingestraat, aan den balk te bezigtigen zijn, en noodigt zijne geëerde Begunstigers uit dezelve te komen bezigtigen.

2 GOUDCANTIELJEWERKERS,

hun Vak **geheel** of ten **deele** — maar bij voorkeur ook **Polieswerken** verstaande, — kunnen, tegen **goed loon**, dadelijk WERK bekomen bij

B. KUITERT, C.z.,
Graveur en Goudsmid.

PS. Er kunnen tevens nog **LEERLINGEN** geplaatst worden.

A. VAN DER BEEK,
te *Zuidhorn*,
verlangt een' à twee **KLEERMAKERSKNECHTEN**; eerder hoe liever.

De ondergeteekende verlangt een' **SMIDSKNECHT.**

C. F. HÄGELE,
in de Bloemstraat.

EEN ZADELMAKERSKNECHT,

het **Rijtuigen bekleeden** en **alle andere Werk** goed verstaande, kan WERK bekomen bij H. EKHART, Zadelmaker aan Westerdiep, bij het middelste Verlaat, te *Veendam*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*
APRIL en MEI **1854.**

DAGEN.	BAROMETER op 0°. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	THERMOMETER 8 u.	2 u.	8 u.	VOCHTIGHEIDSTOESTAND. 8 u.	2 u.	8 u.	WINDSTREEK. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	LUCHTGESTELDHEID. 8 uur.	2 uur.	8 uur.
30	749,85	746,70	743,33	5,6	3,6	7,8	0,69	0,94	0,97	Z.W.	Z.t.W.	Z.W.	betrokken	betrokken	bewolkt
1	742,12	742,07	741,90	9,2	10,0	9,8	0,92	0,96	0,99	»	Z.Z.W.	Z.Z.W.	bewolkt	regen	»
2	742,88	743,98	746,97	10,2	12,3	9,5	0,98	0,93	0,94	Z.Z.W.	»	Z.W.t.Z.	regen	betrokken	weinig bew.
3	750,98	751,16	750,78	11,5	14,3	12,0	0,95	0,94	0,99	Z.t.W.	»	Z.	betrokken	»	bewolkt
4	750,85	752,03	752,85	11,1	12,9	9,6	0,98	0,89	0,94	W.Z.W.	W.Z.W.	W.N.W.	»	»	weinig bew.
5	752,03	752,48	753,18	7,7	8,1	7,2	0,96	0,90	0,95	N.	N.Wt.W.	N.W.	»	»	»
6	753,86	753,62	753,73	8,5	12,8	9,3	0,91	0,69	0,84	Z.t.W.	Z.Z.W.	Z.O.t.Z.	»	bewolkt	»
		763,58			8,6			0,78			Regen 23 strepen				

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.